

Kirkko ja koti

7/2010
14.4.

Kuopion ja Siilinjärven evankelis-luterilaisten seurakuntien lehti

Kukkakimppu kirkon työlle

Keskiaukeama

Ensimmäinen kerta. Sivu 5.
Emännät tyylikoulussa. Sivu 7.

Tanssin pörinää lapsille, nuorille, ikäihmisille

Suurena haasteena Itä-Suomessa on saada taiteilijat pysymään alueella, pohtii tuore Itäisen Tanssin aluekeskuksen johtaja Hanna-Mari Kokkonen. Hän kaipaa tekemisen "pörinää".

Sotkun hämärissä tiloissa vastaan tulee aurinkoisia ihmisiä. Itäisen Tanssin aluekeskus on juuri saanut uuden joh-

tajan, joka on toimijoille tuttu jo vanhastaan.

Hanna-Mari Kokkonen siirtyi Kuopion kaupungin kulttuuritoimistosta suunnittelijan tehtävistä

luotsamaan tanssin ammattilaisia. Aikaisemmin hän on toiminut tanssiteatteri Minimissä ja Kuopio Tanssii ja Soi -festivaalissa.

"Kaikki kulttuurin toimijat elävät asiakkaan tarpeesta. Se ei sulje pois taiteen itseisarvoa ja vankan ammattitaidon vaatimusta. Näköala on kuitenkin kirkas: tanssin aluekeskuksessa luomme ammattilaisille yhteisöllisyyttä, voimaantumista, ammattitaidon ylläpitämistä, ja ammattilaisten työn kautta se siirtyy kaikkien ulottuville, tavallisen ihmisen hyväksi", sanoo yksi

ensimmäisistä tanssin tuottajista Suomessa.

Alueesta houkutteleva

Suurimpana haasteena Kokkonen näkee sen, miten saada itäiseen Suomeen lisää taiteen ammattilaisia – ja miten saada heidät pysymään täällä. Alueen vetovoimaisuus on kokonaisuus, jossa on osuutensa monenlaisilla tekijöillä.

"Pitää saada kunnat ymmärtämään, että kulttuuriin todella kannattaa satsata. Kulttuuri poikii hyvää kuntalaisille. Mitä olisi elämä ilman taidetta: musiikkia, teatteria, elokuvaa, tanssia, kuvataidetta? Kuollutta."

Monesta kunnasta on lakkautettu kulttuurisihteerin virkoja tai yhdistetty kulttuuri vapaa-ajan ja liikunnan yhteyteen. Kulttuurin asema ja sen säilyminen eivät ole lainkaan itsestään selviä.

"Kuntarahoitusta olisi syytä vahvistaa. Tanssin aluekeskuksen tehtävä on avata tanssin mahdollisuuksia koko alueella, lisätä ymmärrystä taiteen merkityksestä ja kasvattaa kaikenlaista pörinää, tapahtumista ja tekemistä ja elämyksiä lapsille, nuorille, aikuisille ja ikäihmisille."

Sotku tunnetuksi

Hanna-Mari Kokkonen näkeekin, että kymmenen vuoden päästä tanssin asema on entisestään parantunut: Sotku tunnetaan tanssin ja teatterin esityspaikkana, jonka esityskalenteriin myös turistit osaa- vat kurkistaa. Tanssi on ympäri- vuotista, säännöllistä kouluissa ja päiväkodeissa: osallistavat hyvät käytännöt ovat vakiintuneet niin lasten kuin ikäihmistenkäin toiminnassa. Uudet sukupolvet kasvavat kulttuuriin ja taiteeseen sisään. Tähän visioonsa hän liittää myös Kuopiossa jo toimivat, hyväksi havaitut Kulttuuripolut, joista yksi on Tanssipolku. Yhteistyö kolmannen

sektorin toimijoiden kanssa vahvistuneen jatkossa.

"Myös hiljattain kehitetty Tanssipeli toimii kaikenikäisten kanssa, myös työyhteisöissä työhyvinvointitoimintana."

Tanssin voimaannuttava vaikutus on Hanna-Mari Kokkonen sydäntä lähellä:

"Esimerkiksi tanssitaitelija-koordinaattori **Anniina Aunolan** ohjaamasta Liikettä kuvaan –projektin ikäihmisiltä tulee palautetta, että he ikään kuin sen myötä kokevat olevansa enemmän. Minusta siinä kiteytyy yhteisön ja taiteen eheyttävä voima. Samansuuntaista palautetta tulee myös meneillään olevasta nuorison poikkitaiteellisesta Myrsky-hankkeesta."

Väki vaihtuu

Tanssin aluekeskuksessa väki vaihtuu: tuottaja **Vilja Ruokolainen** siirtyy Jyväskylään perehdyttyään ensin seuraajansa. Myös **Johanna Tähtinen** siirtyy Jyväskylään. Molemmilla naisilla on siellä perhe.

Aluekeskuksella on kaksi työpaikkaa haussa vielä johtajan paikan täyttämisen jälkeenkin. Tuottajan lisäksi uutena palkataan taiteellinen suunnittelija.

"On mielenkiintoista nähdä, millä porukalla tätä työtä tehdään elokuussa, kun valinnat on tehty. On kevättä rinnassa uusien haasteiden keskellä: saa laittaa itsensä ja osaamisensa likoon."

Kuopion kaupungilla on meillä palvelurakenneuudistus, joka vaikuttaa myös yhteistyökuviin.

"Yhteinen haaste on taiteen kierrättäminen: tuotantotuki kyllä turvaa uusien produktioiden tekemisen, mutta miten saada mahdollisimman moni niistä osalliseksi? Miten saada teos kiertämään alueella? Keinojen etsiminen on yksi verkostoyhteistyön tehtävä."

Hanna-Mari Kokkonen näkee esimerkiksi seurakunnan yhtenä yhteistyökanavana. Hän ei ota kantaa tanssiesitysten viemiseen kirkkoon, mutta tanssin mahdollisuuksia työhyvinvoinnissa vaativassa seurakunnan työssä hän korostaa. Seurakunnan kerho- ja leiritoimintojen tavoitavuus saa häneltä kiitosta: niissä hän näkee yhteistyön mahdollisuuksia.

"On suuri rikkaus asua sellaisessa kaupungissa kuin Kuopio: omassa kotikaupungissa saa nähdä ja kokea kansainvälisten huipputaiteilijoiden esityksiä", syntyperäinen kuopiolainen sanoo.

"Näen tanssin runona, kuvina. Sitä ei ole ollenkaan pakko ymmärtää, jokaisen kokemus on oikea. Elämys on tärkeä, sitä iloa haluan jakaa."

Ulla Remes

Pekka Mäkinen

Liikettä kuvaan –projektin ikäihmiset esiintyvät kuluvalle viikolla gerontologian päivillä Kuopiossa ohjaajansa Anniina Aunolan (oik.) kanssa.

Visente Serra

Hanna-Mari Kokkonen haluaa jakaa taiteen kokemisen iloa.

Seuraava numero 28.4.

Kirkko ja koti

Kuopion ja Siilinjärven seurakuntalehti. 97. vuosikerta.

KUSTANTAJA Kustannus-Oy Kotimaa, Hietalahdenranta 13, 00180 Helsinki
JULKAISIJA Kuopion ev.lut. seurakunnat, PL 1064, 70101 Kuopio, p. 158 111, faksi 158 288, www.kuopionseurakunnat.fi **TAITTO** Kotimaa-Yhtiöt

TOIMITUS Suokatu 22 B, 3. krs., avoinna ma–pe klo 8–16.
Lahja Pyykönen, päätoimittaja, p. 040 484 8232,
Ulla Remes, p. 040 484 8234,
Hilka Sipilä (osa-aikaeläkk.), p. 040 484 8236,
Seija Rytönen, verkkotoimittaja, p. 040 484 8514.

kirkkojakoti@evl.fi

ILMOITUKSET Vappu Kuusiniemi, Kotimaa-Yhtiöt
p. 014 619 824, 040 486 6726. vappu.kuusiniemi@kotimaa.fi

TILAUKSET Kuopion ulkopuolelle 20 € / vuosikerta

TOIMITUSNEUVOSTO Marketta Isotalo, Paavo Kaitokari, Leena Koivisto, Hannu Koskelainen, Pauli Kurkirinne, Marketta Rantama

JAKELU Suora Lähetys Oy, p. 2647 800

PAINOPIIKKA Lehtisepät Oy, Pieksämäki. **PAINOS** 54 800 kpl

Talous, politiikka ja kulttuuri samassa veneessä

Voiko kulttuuri vauhdittaa Suomea uuteen nousuun, kysyttiin Kuopion klubilla. Vastaus oli yksimielinen: kyllä voi.

Luova talous kasvaa globaalisti voimakkaasti. Yllättäen Kiina on maailman suurin luovien tuotteiden ja palvelujen viejä, mutta myös Suomessa luovien alojen työpaikat ovat lisääntyneet hurjasti.

"Kulttuurin tukeminen ei sovi pääomaisijoittajille, pörssiyrityksille, koska niiden ansaintalogiikkaan ei riitä pelkkä kannattava toiminta. Kuitenkin kulttuuria ja sen tukemista tarvitaan myös viennissä", kertoo toimitusjohtaja **Heikki Masalin**, jolla on pitkä kokemus kulttuuriviennistä niin Keski-Eurooppaan kuin Kauko-Itäänkin.

Kulttuurin ja elinkeinoelämän suhde piiryy innovaatiotilaan kaupallisen ja eikaupallisen tilan väliin, mission ja markkinoiden väliin. Hyvä konsepti vastaa Masalinin mukaan monien odotuksiin, tuottaa lisää arvoa ja lisää sosiaalista pääomaa. Luovan talouden ytimessä on sisältöä ja palveluja kehittävä luova teollisuus, johon panostuksesta ei Masalinin mukaan ole Suomessa yksimielisyyttä.

Moni kulttuuria tukeva säätiö ja rahasto saa tukea elinkeinoelämältä. Historia tuntee monia merkittäviä kulttuurivaikuttajia yrityselämästä, erityisesti metsäteollisuuden johtajista.

Laadun intohimo

"Parlamentarismi pitää ottaa vakavasti. Poliittikka, yhteisten asioiden hoito, vaikuttaa väistämättä kulttuuriin", päätoimittaja **Tapani Ruokanen** otti esimerkkejä Virossa, jossa tehdään nyt uutta nousua. Kulttuurin vaikutuksesta politiikkaan hän piirtää kuvan 1980-luvun Puolasta: Ladaan surmatua Solidaarisuus-liikkeen aktivistia, isä Jerzy Popieluszko muistellaan seuraavana vuonna Ladaan rakennetun seimen äärellä kirkossa. Tuosta kulttuuriteosta alkoi vuo, joka johti järjestelmän murtumiseen, val-

Riitta Uosukainen ja Tapani Ruokanen haastoivat kulttuuria, politiikkaa ja talouselämää samaan veneeseen soutamaan samaan suuntaan.

lankumoukseen.

Kulttuuri on haastava käsite, suppeimmillaan se on kulttuuriministeriön toimialaa, laajimmillaan kaikkea mikä liittyy ihmisen toimintaan.

"Laadun intohimosta ei saa missään tinkiä. Elämä ei tule uusintana eikä arkistosta. Talouselämän ei tarvitse olla ensisijaista, kulttuuri voisi olla lippulaivamme! Sydämen sivistystä ei saa rahalla, kulttuuri pyhittää ja ylentää," hehkutti värikkääseen tapaansa valtioneuvos **Riitta Uosukainen**. Uosukaisen mukaan politiikalla on mahdollisuus ja velvollisuuskin tukea kulttuuria. Uosukainen kaipasi esiintyville taiteilijoille entistä selkeämpää palveluhinnoittelua vaikkapa putkimiesten tapaan.

Hiki irtoaa

"Jos kulttuurin tukeminen musiikkitalon rakentamisessa vaarantaa kulttuurin teon Kuopiossa tai Rovaniemellä, ollaan vaarallisella tiellä. Poliittisilla toimilla on varmistettava, että talous ja kulttuuri istuvat samassa veneessä ja soutavat samaan suun-

taan", painotti Kuopion Kauppakamarin johtaja **Matti Niiranen**.

"Siinä missä tanssijan hiki lentää vuolaana joka suuntaan, taloudesta vastaavan hiki irtoaa hallituksen kokouksessa", veisti Niiranen: talouden ja kulttuurin kiinteä yhteys on välttämätön. Siihen ei riitä vain mese-naattien ja sponsoreiden toiminta. Niirasan mielestä kulttuurimatkailun edistämiseen panostetaan liian vähän.

Pankinjohtaja **Paavo Jauhiainen** kiteytti bisnesihmisen ja kulttuurin yhteyden tarpeen: "Kun henkiset arvot, yhteys kulttuuriin on yrittäjällä kunnossa, hän on asiakkaallekin luotettava kumppani."

Taiteilijoista äänessä oli laulaja **Jorma Hynninen** – puheella ja laululla. Kuopion hiippakunnan, Luterilaisen Kulttuurin Säätiön ja Tieteen ja Taiteen Kristillinen tukisäätiön järjestämän seminaarin loppu-tunnelmat tiivisti kulttuurijohtaja **Pekka Vähäkangas**:

"Kulttuuri on liian arvokas asia jätettäväksi vain valtion harteille, se on meidän kaikkien yhteinen asia".

Ulla Remes

k o l u m n i

Jari Kolehmainen

Kirjoittaja on Savon ammatti- ja aikuisopiston lehtori sekä kirkolliskokousedustaja Siilinjärveltä.

Kirkko ja talvisodan henki

Maaliskuussa tuli kuluneeksi 70 vuotta talvisodan päättymisestä. Keskuudessamme vielä elävät kunnioitetut talvisodan veteraanit muistavat omakohtaisesti, mitä "talvisodan henki" konkreettisesti tarkoitti.

Aika ajoin yhä mainitaan tämä termi "talvisodan henki", mutta myös nykyaikaisessa kontekstissa. Kun yhteiskunnassa eletään vaikeita aikoja esimerkiksi talouden laman vuoksi, poliitikot vetoavat kansalaisiin, jotta me toimisimme "talvisodan hengessä". Luotamme siihen, että sen avulla selviämme yhtenäisinä vaikeinakin aikoina osallistumalla talkoisiin parhaan kykymme mukaan.

Mitä tämä kuuluisa "henki" tarkoitti? Silä tarkoitettiin sosiaalisten, poliittisten ja kielellisten tertiiritojen syrjäytymistä yhteisen uhkan edessä. Kyseessä oli kansallinen yhtenäisyys.

Yhteiskunta oli eheytyntä, vaikka tuoreessa muistissa oli sisällissota. Rintamalla havaittavissa oli pienryhmäkiinteyttä, mutta myös asevelvollisten ja ammattisotilaiden välinen kirjoittamaton sopimus.

Kansalaiset ja pienryhmät asettivat yhteisen edun oman edulle. Oli keski-tyttävä yhteiseen ponnistukseen. Ei ollut varaa keskinäiselle kinastelulle ja asioiden kärjistämiseen. Ihmiset olivat valmiita antamaan omastaan ja uhraamaan jopa oman henkensä yhteiskunnan vapauden puolesta.

Uskonnolliset elementit olivat käytössä ylläpidettäessä taistelumoraalia. Uskonto vahvisti joukkojen murtumattomuutta, mutta toisaalta sillä oli merkitystä yksilöiden henkiselle kestävyydelle; usko toi lohtua.

Vesa Pietilä on tuonut esille mielenkiintoisen näkökulman talvisodan aikaisiin suomalaisiin: "Horisontaalinen orientaatio

koski ihmisen suhdetta toisiin ihmisiin ja vertikaalinen orientaatio ihmisen suhdetta Luojaansa. Jälkimmäisen kohdalla oli kyse ennen kaikkea uskosta Jumalaan." Hänen mukaansa "talvisodan henki" rakentui pitkälti kristillis-isänmaallisten kuuliaisuusorientaatioiden varaan.

Löytyykö kirkkomme jäseniltä "talvisodan henkeä"? Onko kirkollamme yhteinen ulkopuolinen "vihollinen", joka vahvistaisi yhtenäisyyttä vai onko suurin haasteemme itse kunkin omat epäilyt tai jopa heikkoudet?

Tarvitaanko aina jokin kriisi tai uhka ennen kuin tämä yhteinen linja löytyy? Onko kirkko todella jakautumassa vai onko se median luomaa harhaa? Onko meille tärkeintä vain se oma asia ja viiteryhmä uskon sijaan vai onko kirkko joillekin väline tuoda omaa tai ryhmänsä tahtoa esiin?

Jokainen voi etsiä vastauksia "talvisodan hengessä".

pääkirjoitus

Paikkoja avoinna

NÄITÄ PAAKKOJA HAKIESSA ei tarvitse esittää paksua ansioluetteloa. Kirkon jäsenyys, konfirmaatio ja 18 vuoden ikä riittävät. Avoinna marraskuun seurakuntavaaleissa ovat kirkon luottamushenkilöpaikat.

KIRKOLLA ON NYT näytön paikka.

Sen lisäksi, että kirkolliskokouksessa päätettiin muuttaa toisen äänestyslipun väri edellisvaalien sekaannusten takia vaaleansinisestä oranssiksi, isoakin päätöksiä tehtiin. Syksyn seurakuntavaaleissa 16 vuotta täyttäneet saavat äänestää.

Kirkko on nyt suunnannäyttävä kun äänioikeusikärajan alentamista pohditaan myös kunnallisvaalien osalta.

Kirkko on esimerkkinä myös siinä, miten nuoret saadaan liikkeelle.

SEURAKUNTAVAALIT EIVÄT OLE menneinä vuosina herättäneet suuria intohimoja. Monissa seurakunnissa törmätään siihen, että ehdokkaita on vaikeaa saada tarpeellista määrää. On heitä, jotka jäävät pois siksi, että hallintotyöskentely on kuivaa ja harmaata, päätöksenteko hidasta.

Kritiikkiä herättää vaalitavan monimutkaisuus. Kuinka moni osaa ajatella niin kauas, että kirkkoneuvostojen ja valtuustojen jäsenet ovat välillisesti valitsemassa myös jäseniä kirkolliskokoukseen. Kirkon korkeimmiksi päättäjiksi.

SEURAKUNTAVAALEISSA valitaan luottamushenkilöt, jotka päättävät esimerkiksi siitä, korjataanko vai myydäänkö seurakunnan kiinteistöjä, paljonko lapsityölle saadaan seuraavana vuonna rahaa tai voisisko perhejälänpalveluksia olla sopivampaan aikaan.

Kirkon julkisuus on vaikuttanut seurakuntavaaleihin ja äänestysprosentti on vuosien myötä kohonnut. Neljä vuotta sitten Kuopiossa päästiin yli kymmenen.

NYT ON AIKA ETSIÄ "oikeita" ehdokkaita. Nyt kysytään avoimuutta ja aktiivisuutta. Jos ehdokas ei kerro itsestään eikä taustaryhmästään, miksi äänestäjä menisi sokkona urnille.

Asiat muuttuvat vaikuttamalla. Kirkossa tosin hitaasti. Mutta vetäytymällä, harmittelemalla tai kirkosta eroamalla eivät ollenkaan.

Lahja Pyykönen

lahja.pyykonen@evl.fi

Pappilassa avajaiset

Pappilassa (Kuninkaankatu 12) pidetään tupaantuliaiset keskiviikkona 21.4. klo 10 – 18. Tuomiorovasti Ilpo Rannankari siunaa tilat käyttöön klo 13. Elävää musiikkia tasatunnein. Entinen tuomiorovastin pappila on kunnostettu nuoriso- ja oppilaitostyön käyttöön.

Esa Kärki

Kirjailija Minna Kettunen naisten kahvihetkessä Siilinjärven seurakuntatalossa sunnuntaina 25.4. klo 15.

Pyhän puhuttelussa

Kirjailija Minna Kettunen vierailee naisten kahvihetkessä Siilinjärven seurakuntatalossa sunnuntaina 25.4. klo 15. Hänen aiheenaan on Pyhän puhuttelussa. Musiikkia Vesa Kajava ja Virpi Tirkkonen.

Siirrytkö eläkkeelle?

Oletko siirtynyt tai siirtymässä eläkkeelle. Puijon seurakunnan vapaaehtoisryhmä toivottaa tervetulleeksi Puijon kirkolle keskiviikkona 28.4. klo 13. Joka aamu aurinko nousee on aiheena päiväkahvikeskustelussa.

Yhteisvastuulle

Yhteisvastuukonsertti Puijon kirkossa tiistaina 20.4. klo 18. Sibelius-Akatemian

opiskelijat esittävät laulu- ja urkumusiikkia. Ohjelmamaksu Yhteisvastuulle.

Konsertteja

Lied-konsertti keskusseurakuntatalossa sunnuntaina 18.4. klo 18. Markku Heikkinen, laulu, Juhana Huhtinen, piano. Konsertissa kuullaan muun muassa Schumannia, Kuulaa, Madetojaa ja Sibeliusa. Ohjelma ja kahvi 10 euroa. Konsertti sisältyy Pro Musica -sarjaan.

Paavo Heinisen sävellyskonsertti Tuomiokirkossa tiistaina 20.4. klo 19. Olavi Hautsalo, laulu, Mikko Raasakka, klarinetti, Petri Komulainen, käyrätorvi, Jan Lehtola, urut.

Nuorten Pohjola -kirkkokonsertti Tuomiokirkossa sunnuntaina 25.4. klo 18. Isanttilainen naisolisti Yohanna, norjalainen huilisti Hallvard Bruvold, Kuopion Nuorisokuoro ja Käsikellotrio Dolce Vivo. Vapaa pääsy.

Hannele Eskel-Koistinen soittaa viulua ja Irina Zaharenkova pianoa konsertissa keskusseurakuntatalossa torstaina 15.4. klo 15.30. Vapaa pääsy.

Urkutuokiossa Tuomiokirkossa lauantaina 17.4. klo 15 soittavat Leena Kujala ja Riina Impiö.

Perheen pyhä

Perheen pyhän kirkkohetki Tuomiokirkossa sunnuntaina 25.4. klo 16. Sari Kärhä, Pirjo Rissanen ja Eero Väättäinen.

Perheen pyhän perhejumalanpalvelus Inkilänmäen seurakuntatalossa sunnuntaina 25.4. klo 12. Sari Kärhä, Pirjo Rissanen, Anu Pulkkinen ja laulavat päiväkerholaiset. Jumalanpalveluksen jälkeen perheiden lounas, hinta 5 euroa perheeltä Yhteisvastuukeräyksen hyväksi.

Perheen pyhän Varkkumessu Kallaveden kirkossa sunnuntaina 18.4. klo 16. Matti Pentikäinen, Anna-Mari Linna, Eija Huuskonen, Tuula Hoffrén, näytelmäkerholaiset ja käsikellokerholaiset.

Sanan äärellä

Raamattumeditaatio Puijon kirkossa sunnuntaina 18.4. klo 12 Pii-liaseuran kirkkopyhän merkeissä. Syventymisen pääsiäisen tapahtumiin raamatunluvun ja hiljaisuuden avulla. Heikki Hyvärinen ja Sirkku Pääkkönen.

Helinä Schroderus

Ismo Pekkarinen/Kuvakotimaa

Millaista musiikkia kesäpäivästä? Eero Väättäinen soittaa vaihtoehtoja lauantaina 24.4. klo 15 Tuomiokirkossa.

Kiittäen ja rukoillen

Kiitoslauluja ja rukousta Särkinien seurakuntatalossa lauantaina 24.4. klo 13.30. Aluksi päiväkahvit, jonka jälkeen pieni raamattuhetki. Rukousta lähetystyön ja seurakunnan työmuotojen puolesta sekä henkilökohtaista rukousta.

Gospelia Siilinjärvellä

Yhteiskristillinen, koko perheen Gospel-Savo -tapahtuma järjestetään Siilinjärvellä 16.-18.4. Jukka Norvanto, Sarastus, Seppelä, Minea, Alavan seurakunnan kirkkokuoro ja Agape-kuoro. Lauantai-iltana Ahmon koululla Lasse Heikkilän tunturimessu. Lisätietoja: www.gospel-savo.net

Nuoret ovat saaneet kokoontumistilan Kuninkaankadun Vanhasta pappilasta. Avajaiset ja avoimet ovet ovat keskiviikkona 21.4.

Matkat ja retket

Herättäjäjuhlat Kiuruvedelle tehdään päivän matkoina. Lähtö perjantaina 9.7. klo 13.30 Puijon kirkolta, klo 14 Kuopion torilta Osuuspankin edestä. Lauantaina 10.7. klo 6 Kuopion torilta. Sunnuntaina klo 5.50 Puijon kirkolta, klo 6 Kuopion torilta. Paluu kunakin päivänä illalla. Ilmoittautuminen puh. 017 158 111 tai 050 5691 302 (Aune Pöyhönen).

Männistön seurakunta järjestää Länsi-Lappiin suuntautuvan matkan 13.-18.9.2010. Etusijalla ovat Männistön seurakuntalaiset. Päivävaellukset kestävät noin 5 tuntia. Kaikki ruokailut maksetaan itse ruokailupaikoissa. Mahdollisuus laittaa aterioita itse tai majoitusryhmissä. Majoitus Muoniossa 5-6 hengen mökeissä, joissa keittiöt astiastoineen ja saunat. Omat liinavaatteet. Kohteina Pallas, Jerisjärvi, Kautokeino Norjassa, Ylläs ja Ruotsin lähialue. Majoitus- ja linja-autokulut 210 euroa/henkilö. Ilmoittautuminen arkisin klo 9-15 puh. 040 4848 379 huhtikuun loppuun mennessä. Matkan vetäjinä Seija Hyvärinen ja Lauri Paatero.

h u h t i v i n k i t

r.kolehmainen@dnainternet.net

- Kuopion kaupunginkirjaston aula: Eeva Mutasen Varjoista vapautteen -näyttely tilkkujen kertomaa 6.-17.4.
- Riistaveden kirjastossa Kansalaisopiston Riistaveden osaston öljyvärimaalauksia 1.-30.4.
- Snellmania luentosali, L21 (Yliopistonranta 1 E) Humanismin illat: pastori, toimittaja Hilka Olkinuoran luento Surun vuosi 20.4. klo 18.30
- Arkipiispalla vieraana Kuopion kaupungintalolla toimitusjohtaja Leif Fager-näs 27.4. klo 18.30.
- Galleria 12:ssa kansainvälisesti menestyneen kuvataiteilijan ja kuvittajan Vincent Bakkumin yksityisnäyttely - Coat hangers 6.4.-25.4.
- Galleria Carreessa oululainen taidegraafikko Jaakko Rankka: Pyhimyksiä 14.4.-2.5.
- Kuopion Muotoiluakatemian, Taitemia-galleria ja Kellari-galleria: Kuopio-

- laisten taiteilijajaveljesten, Timo Kokko ja Risto Kokko, näyttelyt 29.3.-30.4.
- VB-valokuvakeskuksessa Sakari Viika: Heavy Light 10.4.-16.5.
- Korttelimuseon näyttelysali: Esiliinoja eri vaiheista 1900-lukua. Lisäksi esillä on valokuvia, jotka kertovat esiliinojen käytöstä 26.1.-30.5.
- Kuopion taidemuseo: Taidetieteen vuoropuhelua ja ortodoksisen kirkkotieteen vuoropuhelua sekä Sähköä ilmassa -sarjan päätös Kytköksiä 23.5.2010 saakka. Esillä myös uusittu perusnäyttely Lintukoto - Metsästä maailmalle.
- Kuopion museo: Hannu Ahosen arvoituksellisia luontokuvia Kuka, mikä, mistä? 2.3.-2.5.
- Kuopion museon Torni: Muovia ja maria -näyttely kertoo 1960-luvun suomalaista muotoilusta 30.1.2011 asti.

- Musiikkikeskus: Pienoisoppera: Auringon kukat 17.4. klo 18 (esitystä suositellaan yli 7-vuotiaille). Atso Almila, musiikki; Jukka Itkonen, libretto; Jukka Rantanen, ohjaus; Tarmo Tanttu, tuottaja, lavastus ja puvut.
- Kansallisen veteraanipäivän Kuopion juhla 27.4. klo 13. Vapaa pääsy.
- Kuopion kaupunginteatteri, suuri näyttämö: Rakkaat Rissaset, Vaimoni Maurice ja Vanhan ruhtinaan rakkaus. Elonkorjuujuhla 14.4. klo 12; 23. ja 29.4. klo 19.
- Studio: Neiti Julie, 24.4. klo 19.15 viimeinen esitys. Lappin kesä ja Räjähdysvaara jatkavat.
- Aula: Työtä! 14. ja 27.4. klo 19 ja 30.4. klo 15.
- Studio: Punainen pallo -lastennäyttelmä 14.4. 12.15; 23.4. klo 18.15.
- Svinalängorna (Sikalat), Riksteaternin vierailu 21.4. klo 19 suurella näyttämöllä.

Galleria Carreessa taidegraafikko Jaakko Rankan pyhimyksiä. Kuvassa Rafael, 2010.

Ensi kertaa uurnille

Nuorten innostamiseksi tarvitaan hyviä ehdokkaita. Ja helppo mahdollisuus äänestää.

Emmi Hämäläinen yllättyi seurakunnassa. Tyksäksi arveltu osoit-tautuikin nuorekkaaksi ja mielenkiintoiseksi.

Nyt Emmi, 19, on kannustaja. Hän haluaa toteuttaa nuoriystävälliset vaalit seurakunnassaan Var-kaudessa.

Alhaalta nousee pysyvä muutos

Ensi marraskuun seurakuntavaaleissa noin satatuhatta 16–18-vuotista saa äänioikeuden ensimmäistä kertaa.

"Kirkko tarvitsee nyt toisinajattelua, kykyä ajatella muutosta alhaaltapäin", sanoo Kirkkohallituksen koulutussihteeri **Kari Kanala**. Yhdessä Nuorten Keskuksen kampanjapäällikkö **Juha Silanderin** kanssa he vetävät seurakuntavaalien kannustajakoulutusta. Koulutus rohkaisee seurakuntia lisäämään nuorten osallisuutta kirkossa. Pääsiäisen alla vuorossa oli Kuopio.

"Pysyvintä ja voimakkainta on alhaaltapäin tuleva muutos", Kanala uskoo. "Mutta mitä perinteikkäämmässä yhteisössä eletään, sitä vaikeampaa muutos on."

"Äänioikeus antaa sen viestin, että kirkko uskoo nuoriin", Silander

sanoo. "Parin vuoden aikana kirkko muuttuu väkisin", Kari Kanala ennustaa. "Nuori aikuinen vie kirkon entistä enemmän myös sosiaaliseen mediaan. Nuoren äänellä on merkitystä."

Kirkosta kauppaan ja kouluun

"Nyt on kirkon aika liikkuu", Kanala vetoaa seurakuntiin. "Kunpaan nuori tulee äänestämään, kouluun vai kirkkoon", hän kysyy. "Kun mennään lähelle ihmistä, torjutaan ajatus sisäpiirin vaalista."

Suomussalmen seurakunnan nuorisotyönohjaaja **Jukka-Pekka Svanberg** toivoo, että "vanhat" luottamushenkilöt tulevat tukemaan nuoria. "Mutta mistä eri yhteisöissä löytyvät ne ihmiset, jotka aktivoivat lähtemään ehdokkaiksi."

Kanala uskoo, että nuori äänestää silloin jos ehdokaslistalla on joku hänelle tuttu, oli tämä sitten opettaja tai kaveri.

Jukka-Pekka Svanbergin mukaan nuoria on mahdollista saada läpi, jos ehdokasasettelu on oikea. "Tarvitaan porkkanoita. On näytettävä, mitä asioita ajetaan, mutta nuoria ei saa ohjailla."

Svanberg toivoo, että ennakköäänestyksen mahdollisuuksia lisätään. Maaseudulla kyläkauppa on hänen mielestään paras.

Edellisissä seurakuntavaaleissa koko maan äänestysprosentti oli 14,5, Kuopiossa prosenttiluku oli 10,9.

Kuopiossa seurakuntavaalit järjestetään isänpäivänä, sunnuntaina 14.11. Ennakköäänestyspaikoiksi suunnitellaan kirjastoa, yliopistoa sekä kauppakeskuksia. Lisäksi liik-

"Mainonta on tärkeää", sanovat Suvi Mikkonen (vas.), Jukka-Pekka Svanberg sekä Emmi Hämäläinen. He osallistuivat seurakuntavaalien kannustajakoulutukseen Kuopiossa.

Ensimmäinen kerta. 14.–15.11.

seurakuntavaalit.fi

keelle lähdetään kouluja ja haja-asutusalueita kiertävillä vaaliautoilla.

Lahja Pyykönen

Puhdas pöytä

Marraskuun seurakuntavaaleissa luottamushenkilöpaikat jaetaan vuosille 2011–2014. Kaikki paikat ovat avoinna.

Äänestää saavat 14.11. mennessä 16 vuotta täyttävät. Äänioikeutettuja seurakuntavaaleissa on noin kolme miljoonaa.

Ehdokkaan on oltava 18-vuotias 14.11. mennessä. Ehdokasasettelu päättyy 15.9.

Ennakköäänestys on 1. – 5.11. Vaalipäivä Kuopiossa on sunnuntai 14.11.

www.ensimmäinenkerta.fi
www.seurakuntavaalit.fi

Äidille

Muista häntä laadukkaalla lahjalla!

Vaimolle, mummille, anopille, ystävälle tai iloksi itselle.

Muista äitiä lahjalla, jonka hän voi avata usein. Tilaa hänelle kerran viikossa ilmestyvä **Kotimaa-lehti** tai kerran kuukaudessa ilmestyvä **Askel-lehti**. Vaikuttavien lukelä-mysten lisäksi lähetämme lahjaksi Martta Wendelinin korttisarjan (arvo 5,00€)!

askel

Askel on kuin ystävä, joka tulee kotiin. Se antaa voimaa ja lohdutusta arkeen.

KOTIMAA

Suomen tärkein kristillis-yhteiskunnallinen lehti. Arvojen puolesta.

8 kk
29€
norm. 43€

6 kk
29€
norm. 58€

Leikkaa tilauskortti katkoviivaa pitkin ja postita jo tänään!

Kyllä kiitos, tilaan

lahjaksi

☐ Kotimaa (6 kk – 29,00€)
☐ Askel (8 kk – 29,00€)

itselle

☐ Kotimaa (6 kk – 29,00€)
☐ Askel (8 kk – 29,00€)

Tilaus alkaa seuraavasta mahdollisesta numerosta ja loppuu automaattisesti tilausjakson loputtua. Voit jatkaa tilausta kätevästi puhelimitse, sähköpostilla tai internetissä.

Tilaa lahjaksi korttisarja (arvo 5,00€)! Kortit toimitetaan (rastita)

tilaaja/MAKSAA

NIMI

OSOITE

POSTINUMERO

POSTITOIMIPAIKKA

PUHELINNUMERO

SÄHKÖPOSTIOSOITE

ALLEKIRJOITUS (alle 18-vuotiaalta huoltajan allekirjoitus)

SAAJA (jos eri kuin maksaja)

NIMI

OSOITE

POSTINUMERO

POSTITOIMIPAIKKA

PUHELINNUMERO

SÄHKÖPOSTIOSOITE

KOTIMAA-YHTIÖT

Vastauslähetyt

Tunnus 5001582

PL 279

00181 HELSINKI

Tarjoukset ovat

voimassa 15.5.2010

asti ja koskevat vain

uusia tilaajia Suomessa.

Alle 18-vuotiaalla tulee

olla huoltajan lupa

lehden tilaamiseen.

Osoitetietoja voidaan

käyttää ja luovuttaa

suoramarkkinointi-

tarkoituksiin henkilö-

tietolain mukaisesti.

Rukoilemme

Esko Jämsä

Olen loukkaantunut

Katso, Herrani Kristus, lähimmäiseni on pikkuisen vahingoittanut minua, on pikkuisen loukannut kunniaani, on pikkuisen huijannut minua, enkä oikein sietäisi sitä, melkein toivon että hän kuolisi.

Voi Jumalani, anna minun purkautua: tahtoisin olla hänelle hyvä, mutta valitettavasti en pysty siihen. Katso, miten kokonaan kylmä, kokonaan kuollut minä itse olen.

Herra, en pysty auttamaan itseäni, en alkuunkaan. Muuta sinä minut toiseksi, että minusta tulisi lempeä, muuten pysyn samanlaisena kuin tähänkin asti.

Martti Luther

Arkienkeli

Hilkka Sipilä

Irma ja Seppo Seesjärvi käyvät pitämässä laulutuokioita ja laulattavat palvelutalon asukkaita. Tyttären Rasmus -koira on välillä hoidossa ja silloin se viedään ilahduttamaan palvelutalon asukkaita.

Parhainta on vuorovaikutus

Papin työstä kymmenen vuotta sitten eläkkeelle jäänyt **Seppo Seesjärvi** käyttää aikaansa lähimmäisten hyväksi.

Hän on avustajana diakonialeireillä.

Pyörön palvelutalon asukkaat ovat saaneet iloa monista kuvaelmista, joita Seppo Seesjärvi on seitsemän muun henkilön kanssa ideoinut. Vanhuksille pidetty muotinäytös on oiva esimerkki luovuudesta.

"Vanhuksetkin haluavat puheutua pirteästi, mutta vaihtoehtoja on vähän. Liikkeistä saimme vaatteita. Rekvisiitaksi hankimme vanhoja esineitä ja yhdessä joimme kahvia vanhanajan vaatteissa."

Palvelutalon väki on saanut iloa myös Rasmus -koirasta.

"Vanhukset silittelivät ja juttelivat koiralle ja joku tarjosi vettä. Monet vanhukset ovat yksinäisiä ja heillä olisi paljon muistoja kerrottavana. Heidän kanssaan on antoisaa keskustella. Parhaat hetket syntyvät yhteisestä vuorovaikutuksesta."

Samoin kokee myös musiikinopettaja **Irma Seesjärvi**, joka on kolme vuotta ehtinyt nauttia eläkepäivistä. Avio-
pari toteuttaa erilaisia laulutuokioita muun muassa Mummon mökissä ja he laulattavat vanhuksia palvelutalossa.

"Laulujen sanat ja melodiat herättävät monille muistoja."

Seesjärvistä on mukavaa, että voi eläkkeelläkin vielä hyödyntää ammattiosaamistaan toisten iloksi.

"Eläkkeellä on mahdollisuus tehdä niitä asioita, jotka tuntuvat hyvältä. Olemme aina valmiita lähtemään."

Hilkka Sipilä

viikon vastaaja

Peipot ja punarinnat tulevat

Kevään ensimmäisiä muuttajia on harmaalokki, joka tuli jo maaliskuun alkupuolella. Lintuharrastaja **Mikael Rytkönen** on toiminut

vuoden alusta Lintuyhdistys Kuikan puheenjohtajana, ja 21 vuoden iästä huolimatta kokemusta on. Harrastus alkoi jo yläasteella kaverin innoittamana.

Mitkä linnut muuttavat nyt Pohjois-Savoon?

"Peipot, punarinnat ja rastaat tulevat. Etelätuuli vauhdittaa muuttoa. Kylmä pohjoisvirtaus hidastaa tuloa ja jouduttaa syksyllä lähtöä. Täällä pesii noin nelisenkymmentä lajia."

Mitä erityistapoja lajeilla voi olla?

"Kun viimeiset ovat tulleet, ensimmäiset jo lähtevät. Kuovinaarat lähtevät jo kesäkuussa, ja koiraat jäävät huolehtimaan poikasista."

Miten tunnistaa lintujen äänet?

"Paras tapa on katsoa, mikä laji laulaa. Kiikarin avulla voi seurata lintua häiritsemättä. Lintuäänitteitä kannattaa kuunnella."

Onko lintujen ruokinta suotavaa?

"Kyllä. Muutama laji on runsastunut ruokinnan ansiosta. Talviruokinta auttaa talvehtivia lajeja selviytymään."

Miten lintuja voi suojella?

"Meillä on suojelutoimikunta, joka antaa lausuntoja, ettei tar-

keitä pesimisalueita tuhottaisi. Huolettaa jos Puijolta kaadetaan vanhaa metsää. Pappilanmäen rakentaminen harmitti, sillä siellä pesi lehto- ja mustapääkerttuja. Valkoselkätikka on hyvä esimerkki suojelusta, samoin laulujoutsen."

Mitä varusteita tarvitaan?

"Laadukas kiikari, jonka saa noin 300 eurolla. Kaukoputki ja lintukirja. Jos mieliä retkille mukaan, lainaamme kiikareita."

Mitä yhdistystoiminta merkitsee lintuharrastajalle?

"Saa tietoa ja tutustuu muihin lintuharrastajiin. Yhdessä tehdään retkiä ja vaihdetaan kokemuksia. Nautitaan luonnon rauhasta. Kuopion Luonnon Ystävien Yhdistys, jonka jaostona Kuikka toimii, on maamme vanhin luonnonsuojeluyhdistys."

Mikä lintu on suosikkisi ja miksi?

"Tervapääsky pesii kerrostaloni räystäään alla. Silloin on kesä!"

Teksti ja kuva Hilkka Sipilä

viikon valinta

Lumoava sanamaalari

Kirjan lukeminen alkaa ensikosketuksesta ja -katseesta.

Kirja on enemmän kuin vain sanoja paketissa. Parhaimmillaan se tarjoaa esteettisen elämyksen kuten **Hannu Väisänen Kuperat ja koverat**. Sanapari toistuu teoksessa muutaman kerran yllättävissäkin yhteyksissä.

Kuvataiteilija-kirjailija miettii teostensa nimiä laskostettujen kankaiden äärellä. "Kaikki elämässä noudattaa jonkinlaista laskostusta, ensi vaipoista käärinliinoihin."

Trilogian viimeisessä osassa lukija kulkee Anteron mukana hänen taiteilijaksi kasvamisensa matkalla. Opiskellaan Savonlinnassa, viivytään pääkaupungissa ja matkataan Budapestiin. Ouluun palataan ja kaikki entinen on hetkessä läsnä.

Omatekoiset initiaatiot olivat kasvamista pois entisestä johonkin uuteen. Irtkulahko oli vain yksi kummallisuus taideopiskelijoiden

elämässä, sillä persoonallisuuksia he tuntuivat olevan. Antero harrasti myös taidevalokuvauksta. Lausunta tuo mieleen teossarjan aiemmat osat. On palattava *Vanikan palat* ja *Toiset kengät* -kirjojen pariin.

Väisänen kieli on lumoavaa. Hän herättää sanoillaan kaikki aistit. Duffelitakin tuoksun aistii ja muistaa! Kirjailija on tarkka sanoissaan ja pohtii sanojen merkityksiä. Mikä on väliaikainen? "Joku juopottelee väliaikaisesti muutaman kerran mutta lopulta juo putkeen."

Väisänen maalaa sanoilla ja hänen mielestään piirtäminen on yksi tapa ajatella paperilla.

Hannu Väisänen:
Kuperat ja koverat,
431 s., 32,40 e., Otava 2010.

lättömät muumit

Tove Janssonin (1914–2001) muumeista on tullut klassikkoja. Ensimmäistä muumikirjaa lukiessani huomaan muumien ulkonäkömuutokset, nykyisin muumit ovat 'lyhyt-nokkaisempia' ja pulleampia.

Muumit ja suuri tuhotulva (*Småtrollen och den stora översvämningen*) julkaistiin vuonna 1945. Suomeksi se ilmestyi paljon myöhemmin. Muumien suomenkielinen menestys alkoi 1950-luvulla kirjasta *Muumipeikko ja pyrstötähti*.

Muumikirjoja on käännetty 40 kielelle. Muumit on tuotettu, mutta mielestäni hyvällä tavalla.

Muumit joutuvat aina seikkailuihin, mutta loppu on onnellinen.

Ensimmäisessä kirjassa Muumipeikko vaeltaa äitinsä kanssa metsässä. Pimeä metsä on pelottava. Lamppukukat valaisevat, mutta synnyttävät myös varjoja. He tapaavat

yksinäisen ja eksyneen Nipsun, joka liittyy matkaseuraksi.

Alkujaan muumit asuivat talonpeikkojen kanssa ihmisten kodeissa uunien takana. Muumipappa lähti vaeltamaan hattivattien mukaan ja katosi.

Muumipeikko, äiti ja Nipsun joutuvat moneen pahaan pulaan. He kuulevat tarinoita muumista, joka piti häntäänänsä taskussaan.

Muumeista otetaan jatkuvasti uusia painoksia. *Muumit, sarjakuvaklassikot I* julkaistiin 2008 ja II-osa 2009, syksyllä 2010 ilmestyy III-osa.

Päivälehdessä museossa näyttely *Suuri seikkailu – Muumiperhe 65 vuotta* jatkuu lokakuun loppuun asti.

Tove Jansson:
Muumit ja suuri tuhotulva,
suom. Jaakko Anhava,
54 s., 16,90 e., WSOY 2008
(7. painos).

Ritva Kolehmainen

Kuvat: Hanna Karkkonen

Kädet ylös, kädet alas, heitto ympäri. Selkä käppyrälle, ilmaa sisään ja ulos.

Naurulla stressiä vastaan

Irtiotto arjen ja lehmien parista. Vain meitä varten.

Vehmersalmen rouvat ja neidit olivat ensimmäistä kertaa yhdessä koolla hemmottelupäivässä. Runoja, tyyliä, kauneutta, rentoutumista, oman kehon hallintaa ja hiljentymistä.

Eikä tarvinnut miettiä ruoanlaittoa vaan sai istahtaa valmiiseen ruoka- ja kahvipöytään. Nauru raikui ja huolet sai pistää tasakuun.

Hattu häihin, huivi jakun alle

"Jokaisen vartalo on sopiva, ja voimme korostaa sen hyviä puolia."

Tyylikouluttaja **Marja-Leena Martikainen** vinkkasi naisille, miten erilaisia vartalotyyppisiä kannattaa vaatteilla somistaa. Pienillä nikseillä vaatteet istuvat ja näyttävät päällä paremmalta.

Tyylistä esitettiin kysymyksiä liittyen kansallispukuun ja bisnespukeutumiseen. Entäs pitääkö häissä morsiamen ja sulhasen äideillä molemmilla olla hatut? Martikaisen neuvon mukaan ei välttämättä. Jos toinen haluaa laittaa ja toinen ei, ei kumpikaan riko etikettiä.

Tukisukkahousuja voisi käyttää arkipäivinäkin ja jokainen sai vinkin, miten huivista saadaan paita jakun alle kuumana kesäpäivänä.

Jos näet Vehmersalmen naisilla keväällä tavallista enemmän huiveja, voit lähteä lauteille tai

jopa hattuja päässä, he ovat luultavasti tätä hemmottelujoukkoa.

Lehmien luota tyylikouluun

Seurakunnan ja Mannerheimin Lastensuojeluliiton yhdessä järjestämä päivä sai kiitosta monesta suusta. "Että ei aina tarvitse lähteä johonkin vaan myös tänne tullaan ihan meitä varten."

Maatilan emäntä, perheenäiti **Mari Pekkarinen** kertoo, että tapahtuma oli hänelle irtiottoa arjesta. Arki kuluu yleensä perheen lasten ja lehmien parissa.

"Saa itselleen hieman omaa aikaa", hymyilee Pekkarinen.

Anja Siljanto ja **Riitta Väisänen** vaihtoivat ajatuksiaan kahvipöydässä. "Tällaista voimaannuttamista tarvittaisiin useammin."

"On tärkeää olla naisporukassa ja jutella asioista, puida niitä arkiongelmiaakin yhdessä. On hyvä saada rohkaisua, että kelpaa naisena juuri tällaisena."

"Itse kai sitä eniten itseään moittii", Siljanto tuumii.

Ryhti kaatuu kohti maata

Herkullinen kanakeitto sai lempeää kyytiä kun **Anne Korhonen** vei tyttöjoukon harjoittelemaan rentouttavaa hengittämistä. Porukka oli täysillä mukana ja kädet heiluivat sulassa sovussa seurakuntatalon salissa.

"Vanhemmiten maanvetovoima tahtoo vetää ryhtiä ja vartaloa eteenpäin. Lihaksis-

Kynttilä rukous- ja kiitosaiheille.

to ja naisilla erityisesti lantiopohjanlihaksen olisi hyvä pitää kunnossa."

Korhonen muistuttaa, miten ilolla on valtava vaikutus.

"Naurun hytkeytykset ovat mitä parhaita rentoutusta. Naurulla voi vaikuttaa kehon puolustusjärjestelmäänkin."

"Päässä on liian monta asiaa, jotka estävät rentoutumista."

Tarja Saastamoinen ja **Eeva Kovalainen** venyttelivät itsensä vetreiksi. Saastamoinen antoi hemmottelupäivän äidillensä syntymäpäivälahjaksi. Pielavedeltä tullut **Eeva**-mummo jäi Vehmersalmelle yöksikin, ja niin Tarja pääsi jatkamaan hemmottelua kahdestaan miehensä kanssa.

Hanna Karkkonen

Hemmottelupäivään kuuluu herkuttelu. Kahvipöydän äärellä Riitta Väisänen (vas.) ja Aune Miettinen.

Marja-Leena Martikainen (vas.) kertoo Mari Pekkariselle, miten huivia voisi käyttää puukeutumisessa.

kirkon kulmilta

Talo kirkkorinteellä

Antero Nederström otti vuonna 1972 kuvan Haapaniemellä Kumpukadun ja Kaskikadun kulmassa sijainneesta suuresta puutalosta.

Se oli rakennettu Eero Kotilaisen vuonna 1929 laatimien piirustusten mukaan. Kulmauksen pohjakerroksessa oli myymälähuone, kahvila ja pyykkitupa. Niiden yläpuolella oli talon suurin asunto. Muut 13 asuntoa käsittivät huoneen ja keittiön.

Piirustukset laatinut Eero Kotilainen oli Kuopion teollisuuskoulusta vuonna 1927 valmistunut rakennusmestari. Samana vuonna hän sai paikan Kuopion kaupungin rakennuskonttorin arkkitehtiosaston piirtäjänä.

Sen ohella hän suunnitteli useita työväen ja muita asuinrakennuksia tuolloin rakenteilla olleisiin esikaupunkeihin ja toimi niillä työnvalvojana. Haapaniemmen lisäksi hänen rakennuksiaan on ainakin Linnanpellolla.

Kun kuvan talo pystytettiin, oli paikka nimeltään Kirkkorinne. Etualalla näkyvään rinteeseen oli vuonna 1919 laaditussa asemakaavassa varattu paikka kirkkorakennukselle.

Katu sen toisella puolella oli nimeltään Laulurinne. Sen niminen katu siellä on vieläkin, joskin linjaukseltaan oikaistuna. Kirkkoa ei rakennettu ja vuoden 1946 asemakaavassa Kirkkorinne muutettiin Kumpukaduksi.

Seuraavalla vuosikymmenellä kirkolle varatulle alueelle rakennettiin Haapaniemmen koulu. Pari vuosikymmentä myöhemmin rinteen puutalokanta alkoi korvautua kerrostaloilla.

Kirkkorinteen kulmatalon paikalla on nyt 1980-luvun lopussa rakennettu kerrostalo, Kumputorni. Sen päätyjen tornimaiset erkkerit muistuttavat paikalla sijainneen puutalon kulmatornista.

Kuopiossa ei ole ollut Kirkkorinne-nimistä katuja sitten vuoden 1946, mutta ensi vuoden alusta jälleen on. Saamme sellaisen kuntaliitoksen myötä Karttulan, Syväniemeltä. Karttulan kirkonmäellä on Kirkkotie. Sellainen on myös Vehmersalmella, jossa sitä pitkin voi nousta rannasta Suntiontielle ja siitä kirkkoon.

Kuopion kirkko-alkuisista kadunnimistä vanhinta kerrostumaa edustaa keskustan ruutukaavaa halkova Kirkkokatu.

Se muistuttaa meitä sen varrella Piispanpuistossa sijainneista kirkoista. Haapaniemmen Kirkkorinne kertoi kirkolle varatusta paikasta.

Helena Riekkö

Kirkkorinteen talo. Kuva Kuopion kulttuurihistoriallisen museon arkistosta.

Sururyhmässä alkoi toipuminen

"Taakka pienenee kun sen jakaa toisen kanssa."

"Olin hieman varauksellinen menemään seurakunnan sururyhmään. Lähteminen kuitenkin kannatti. Sain sieltä voimia surun keskellä olemiseen, ja elämä alkoi voittaa pikkuhiljaa," kertoo **Helena Mönkkönen**.

Noin puolen vuoden ajan tapaamisia oli kerran kaksi kuukaudessa. Merkittävää oli ver-

taistuki sekä keskusteluissa virinneet ideat ja ajatukset.

Helena Mönkkösen mies kuoli elokuussa 2003.

Tunnemyrskyt kuuluvat asiaan

"Sururyhmässä olemme samassa tilanteessa, ei tarvinnut selittää miltä tuntuu. Tunnemyrskyt kuuluvat asiaan."

"Jos en olisi mennyt ryhmään, olisinko sulonut kaiken tuskan sisälleni? Ainakin toipuminen olisi vienyt vielä pidemmän aikaa."

Ryhmässä oli tärkeää, että sai puhua, itkeä ja nauraakin.

"Kun yksi alkoi kyynelehtiä, tulivat muutkin itkullaan mukaan."

Kokoontumisissa myös laulettiin ja rukouttiin. "Rukous auttoi. Se ei tuntunut yhtään kiusalliselta. Taakka pienenee, kun sitä jakaa toisen kanssa."

Osa voi pelätä, miten surevan rinnalla tulisi olla.

"Voi taputtaa olalle, ottaa kädestä kiinni. Sanoja ei tarvita. Tärkeintä on, että kulkee rinnalla."

Mönkkönen sai jo sairaalassa yhteystiedot diakoniatyöntekijöille, joille olisi voinut tarvittaessa soittaa.

"Puolison kuoleman jälkeen on paljon käytännön asioita hoidettavana. Onneksi minulla oli sisarusia ja vanhemmat, jotka olivat apuna. Mutta on monia, jotka joutuvat selviämään kaikesta yksin. Kun olisi sellainen, joka katsoo selän takaa, että kaikki menee hyvin."

Ensimmäiset vuodet olivat arjesta selviytymistä. Nyt on helpompaa katsoa tulevaisuuteen. **Mari**-tyttären rippikouluun ilmoittautuminen oli askettäin, ja seurakunta on arjessa mukana kevään ajan erilaisten rippikoulutilaisuuksien myötä.

Kesällä sitten juhliitaan.

Helena Mönkkönen rohkaisee pienryhmään.

Kerhomummon kiitos

Kirkon naapurissa asuva **Raija Risto** neuloo diakoniatyölle sukia.

"Kirkossa ovat minun ystävät."

Päivärannassa asuvalle **Raija Ristolle** kirkko on tullut iän myötä yhä tärkeämmäksi. Hän on kiitollinen vanhemmilleen, jotka ottivat pienen tytön pyhäamuisin mukaan jumalanpalveluksiin.

"Kirkko on minulle tukirengas. Siellä ovat minun ystävät."

Viime syksy ja talvi olivat raskasta aikaa. Kasvohalvausoireet alkoivat juuri Päivärannan kirkolla.

"Kädet ristissä oltiin ja monet rukkoilivat puolestani. Kiitosmielellä olen Jumalalle, että

selvisin halvauksesta."

"Ystävien kanssa rukoillaan. Kirkossa tulee myös kiitettyä, miten paljon apua onkaan saanut."

Seurakunta ja kristillinen sanoma on ollut perheessä luonteva osa arkea. 12 lastenlapsen mummo iloitsee, että jälkipolvi on löytänyt kirkkoon.

Perhepäivähoitajana elämäntyönsä tehnyt eläkeläinen on löytänyt paikkansa kerhomummona. Hän on perhekerhon vakiojäsen lähes viikoittain.

"On niin ihana pidellä pieniä lapsia sylissä. Minulle on tärkeää, että saan olla siellä mukana. Ilokseni isätkin ovat löytäneet kerhoon ja vanhemmat voivat pohtia yhdessä kasvatusasioita."

Meidän

Isä vie pojat kerhoon. Yks
Kirkonpenkistä nousee kiito
Sellainen on m

"Päiväkerho sopii meille parhaiten."

Tiistai on **Rinkisen** poikien kerhopäivä.

Janne-isä tuo poikansa **Olive-rin**, 5, Männistön Vanhalle kirkolle, jossa ohjaajat **Tiina Tiainen** ja **Anita Tilles** odottavat. Saattajaksi on lähtenyt toppapuku suhisten 3-vuotias pikkuveli **Eliel**.

Kerimäeltä kotoisin oleva Janne Rinkinen on ollut lapsena seurakunnan kerhossa, joten kerhopaikan etsiminen jälkikasvulle tuntui hänestä luontevalle.

"Asumme Linnanpellolla ja työpaikkani on lähellä. Tämä mahdollistaa poikien kускаamisen ruokautunnilla."

Äiti on kotona nuorimman, vuoden ikäisen **Alvarin** kanssa.

"Kun isommat pojat viettävät vuorotellen aikaa kerhossa, keven-tää se hieman äidin arkea", tuumaa Rinkinen.

"Koen hyvänä, että lapset op-pivat kerhossa uskontoon liittyviä asioita, joita ei ehdi kotona käymään läpi."

Janne Rinkinen muistelee, miten nuorimmaisen kastetilaisuudessa isoveljet osasivat ristiä kätsensä.

"Päiväkerho on meille täsmätilaisuus. Seurakunnan työmuodoista se sopii kaikkein parhaiten. Joskus olemme käyneet joulukirkossa, mutta muuten ei ole ollut tarvetta etsiä perheellemme sopivaa tarjontaa."

Janne Rinkinen ja pojat Eliel (edessä) ja Oliver matkaavat kaksi kertaa viikossa päiväkerhoon.

Paperi eläväksi

Kirkonmenoille porrastetuja aikoja.

Vapaaehtoistyöhön ei tarvitse sitoutua loppuelämäksi.

Kuopion ev.lut. seurakuntiin on valmisteltu vuoden verran käytännöllisiä ohjeita työnäyn vahvistamiseksi. Toiminnallinen strategia on työkalu, joka auttaa seurakuntatyön kehittämisessä.

Strategian otsikko *Meidän kirkko Kuopiossa. Osallisuuden yhteisö* kertoo, että tavoitteena on yhteisö, johon jokainen voisi osallistua palvellen ja tullen palveluksiksi.

Voidaanko jostain luopua?

Kirkon, seurakuntien työntekijöiden ja seurakuntalaisten yhteenkuuluvaisuutta

halutaan vahvistaa. Toimintalinjat katsovat vuoteen 2015.

Mikä ja mitä on kirkko kotiseudullamme muutaman vuoden päästä? Mitkä ovat kirkon kärkihankkeita? Mitä halutaan painottaa, mihin varoja suunnata?

Alavan seurakunnan diakoniatyöntekijä **Liisa Tiilikainen** on yksi työryhmän jäsenistä.

"Iso kysymys on vapaaehtoisuuden vahvistaminen. Että jokainen seurakuntalainen voisi antaa lahjansa, erityisosaamisensa ja kokemuksensa yhteiseksi hyväksi."

Tiilikainen pohtii, että vapaaehtoistyön tulisi olla mielekästä ja riittävän haastavaa. Se voisi olla yhä enemmän projektiluonteisempaa, että ihmisten olisi helpompaa lähteä mukaan eikä tarvitsisi sitoutua vuosikausiksi.

"Tärkeää on myös vapaaehtoisten työn-ohjaus ja tukeminen. Pitää miettiä, mitä uutta ja erilaista juuri seurakunnan tulisi tarjota? Mitä jo muut toimijat tarjoavat ja mistä kenties voidaan luopua, jotta tilaa löytyisi uudelle?"

kirkko

sinäiselle löytyi kuuntelija.
s. Ja kesällä on rippijuhlat.
meidän kirkko.

Lukiolaiselle lähimmäinen

"Vapaaehtoista auttamista voisin kuvitella jatkossakin."

Jukka Paavilainen on Kallaveden kirkolla kuin kotonaan. Rippikoulun jälkeen hän on ehtinyt olla niin kerhonojaajana kuin isosenakin. Nykyisin kerhopäivystäjänä hän avaa ovet torstaisin kokkikerholaisille, järjestellee käytännön asioita ja on ohjaajien tukena.

Jukka veti kahden vuoden ajan poikakerhoa, jossa rakennettiin muun muassa autoja ja lentokoneita.

"Kun itse on harrastanut pienoismallien kokoamista ja maalaamista pienestä pojasta asti, oli helppoa olla opastamassa muitakin."

Erilaisista koulutuksista on löytynyt uusia kavereita.

"Leirielämä on aina hauskaa! Jospa ensi kesänä pääsisi taas Hirvijärvelle tai Rytskylle."

Jukka käy IB-lukion toista vuotta ja opintoihin kuuluva vapaaehtoisauttamisen kurssi alkoi viime syksynä. Seurakunnan kautta hän sai oman mummon, jonka luona käydään säännöllisesti vuoden ajan.

"Tarkoituksena on jutustella ja auttaa tarpeen mukaan käytännön askareissa. Varmasti saamme vaihtaa kokemuksia puolin ja toisin. On mielenkiintoista kuulla tarinoita ja muistoja entisajoista."

Tulevaisuuden näkymät ovat vähitellen hahmottumassa. Lääkärin ammatti kiinnostaa ja mahdollisesti opiskelu ulkomailla.

"Se, mihin opiskelut vievät, vaikuttaa myös siihen, miten aktiivisesti olen mukana seurakunnassa. Tykkään tehdä yhdessä porukalla asioita ja voisin kuvitella, että olisin jatkossa jonkunlaisessa vapaaehtoistoiminnassa."

Jukka Paavilainen opetti pienoismallien kokoamista.

Koukuttavat leijona-emot

Raija Kuokkasen paikka seurakunnassa voisi olla vanhusten parissa.

"Ykkösasia on se, että joku kuuntelee."

Raija Kuokkanen hymyilee muistellessaan erästä Perheen pyhän kirkkoreissua ystäväperheen kanssa. Tulomatkalla kotiin naurunremakka ei ollut loppuakseen ja lapset hoilasivat takapenkillä Jumalan kämmenellä.

Kuokkasen elämä ei ole ollut aina naurua ja hymyä. Hän jäi yksinhuoltajaksi odottaessaan tytärtään. Ensimmäiset vuodet menivät taistellessa yksin, mutta sitten hän löysi sosiaalivirkailijan avulla seurakunnan yksinhuoltajille tarkoitettuun Leijonaemo-ryhmään.

Yksi tärkeä henkireikä Kuokkaselle ovat olleet myös Puijon seurakunnan diakoniatyönteki-

jät, joilta äiti kertoo saaneensa kokonaisvaltaista tukea.

"Ykkösasia on se, että on joku, joka kuuntelee. Juttelemaan on ollut helppo mennä, he ovat sydämellisiä ihmisiä. Osaavat ohjata eteenpäin ja kertoa eri paikoista, joista apua voisi hakea."

Leijonaemo-ryhmä koukutti heti.

"Olin ensimmäistä kertaa leijonaemojen kanssa leirillä ja se oli niin mahtava juttu, että sanoin haluavani tällaista lisää. Ryhmästä olen saanut paljon ystäviä ja voimia arjen pyörittämiseen."

Kuokkanen oli viime vuodet porukassa tukihenkilönä.

"Niin kiire ei ikinä ole, ettei emojen kanssa kaupungilla tavatessamme ehditä kuulumisia vaihtamaan. Olen iloinen, että kaikki ovat selvinneet pahimman ylitse."

Omat eväät käyttöön

"Seurakunnan työntekijöiden olisi tärkeää kohdata ihmisiä aidolla tasolla. Että olisi riittävästi aikaa kuunnella, auttaa sekä aineellisesti, henkisesti ja hengellisesti. Tavoitteena on vahvistaa ihmisiä ottamaan itse vastuuta omien asioiden hoidossa."

Vaikeiden aikojen myllerryksessä on tarve peruskysymyksille.

"Kriisitilanteissa kirkolla on tarjottavana apu. Ensin käytännön asioissa, mutta myöhemmin tai samaan aikaan tarvittaessa myös hengellisissä kysymyksissä. Meidän pitäisi tarjota pohdintaa omimmilla eväillä, kristinuskon sanomalla. Sitä pohdintaa kirkosta eronneetkin olisivat tutkusten mukaan kaivanneet", Tiilikainen toteaa.

Jumalanpalveluksia on tarkoitus porastaa eli tarjolla olisi aamukirkon lisäksi myöhemmin päivällä alkavia messuja. Työryhmä ehdottaa lähetykseen ja kansainväliseen diakoniaan kohdistettavan avustuksen nostamista nykyisestä 1,92 prosentista nel-

jään prosenttiin. Myös kirkollisverovarojen käytöstä jaettaisiin tietoa entistä paremmin.

Jokainen kirkon jäsen on viestinviejä.

"Jos ja kun halutaan sitoutua kirkkoon, sen pitäisi myös näkyä", Tiilikainen toteaa.

"Strategia viedään nyt seurakuntiin. Työalat miettivät, mitä he tulevaisuudessa haluavat painottaa. Tarkoituksena olisi, että kaikilla olisi yhteinen suunta, kuopiolainen näkökulma."

Strategiatyöryhmän puheenjohtajana toimi lääninrovasti, Puijon kirkkoherra **Jaana Marjanen**.

Seurakuntayhtymän kirkkoneuvosto hyväksyi strategian linjaukset kokouksessaan maaliskuussa.

**Teksti ja kuvat:
Hanna Karkkonen**

HAUTAKIVET SUORAAN TEHTAANLIIKKEESTÄ.

Meiltä myös graniitti-, marmori- ja kvartsisaset keittiöihin, kylpyhuoneisiin ja kodinhoitotiloihin.

Pohjolankatu 1, Kuopio, puh. 0440 343 543
www.muotokivi.fi, muotokivi@muotokivi.fi

ERIKOISHAMMASTEKNIKKO ESA-MATTI KOPONEN

Puistonkatu 26, III kerros puh. (017) 261 3370
Uudet hammasproteesit, pohjaukset ja korjaukset
LAATU- JA TYÖTAKUU

PERHEOIKEUDEN LAKIASIAT

esim. perusmuotoinen avioehto, testamentti, perunkirjoitus 200-300 € + kulut + alv 22 %

Asianajotoimisto Kalevi PitkänenOy
Puistokatu 6, 70110 Kuopio, puh. 017-282 2211
faksi 017-282 3101, www.kalevipitkanen.com, aatsto@kalevipitkanen.com

ASIANAJOTOIMISTO KOLARI&CO.OY

Seppo Kolari, Eero Heikinheimo, Matti Reinikainen, Ville Heikinheimo, Katriina Manninen, Kristian Kakko
Kauppakatu 39 A, 4.krs, 70100 KUOPIO
(017) 265 7777/puh. (017) 261 1085/fax.
www.kolari-co.fi

ERIKOISHAMMASTEKNIKKO ANSSI SOININEN

Ma, ti, to, pe Kuopio
Hapelähteenkatu 41
Puh. (017) 462 1511

Ke klo 9-12 Siilinjärvi
Kasurilantie 13
Palvelukeskus Akuliina
... ja hymysi huomataan

HAUTAKIVET

- Lisänimet
- Kultaukset
- Pronssikirjaimet - koristeet
- Uudelleenhionnat
- Muut kunnostukset
- Myös keittiötasot

Suoritamme kaiverruksia myös hautausmaalla.

Paras ratkaisu muistomerkkiä valitessa on tutustua veistämöllä eri mallisiin, kokoiisiin ja värisiin vaihtoehtoihin

PUIJON KIVI

Kettulahdentie 25, 70400 Kuopio
Puh. (017) 282 9000

PITOKAMMARI PUIJONLAAKSOSSA

Lounasravintola - Kahvila - Tilausravintola - Pitopalvelu

Pitokammari on mainio juhlapaikka. Valoisa yhtenäinen ravintolasali sekä kodikas tunnelma luovat puitteet jopa sadan hengen erilaisiin tilaisuuksiin.

Kaikenlaiset perhejuhlat ristiäiset, syntymäpäivät, muistotilaisuudet. Ryhmäruokailut

Teemme mielellämme tarjouksen tilaisuutenne järjestelyistä.

Puijonlaaksontie 4, Kuopio Puh. 044 345 7916
info@pitokammari.com

seurakunnissa

Tuomiokirkko

TUOMIOKIRKKO

Tuomiokirkko avoinna tutustumista ja hiljentymistä varten klo 10–15, lisäksi perjantaina 18–23. p. 040 4848 256

Viikkomessu ke 14.4. klo 19. Risto Voutilainen.

Urkutuokio la 17.4. klo 15. Leena Kuja-la ja Riina Impiö.

Sanajumalanpalvelus su 18.4. klo 10. Saarna Salla Romo, liturgia Risto Voutilainen, kanttorina ja urkurina Anu Pulkkinen, viulistina Antti Meurman.

Paavo Heinisen sävellyskonsertti ti 20.4. klo 19. Olavi Hautsalo, laulu, Mikko Raasakka, klarinetti, Petri Komulainen, käyrätorvi, Jan Lehtola, urut.

Taizémessu (Viikkomessu) ke 21.4. klo 19. Sari Kärhä.

Häämusiikkia la 24.4. klo 15. Eero Väättäinen, urut.

Messu su 25.4. klo 10. saarna Sari Kärhä, liturgia Ilpo Rannankari, kanttorina Anu Pulkkinen, urkurina Eero Väättäinen. Tuomiokirkon psalmikuoro.

Perheen Pyhä -kirkkohetki su 25.4. klo 16. Sari Kärhä, Pirjo Rissanen ja Eero Väättäinen.

Nuorten Pohjola -kirkkokonsertti su 25.4. klo 18. Yohanna, (Islantilainen naissolisti), Hallvard Bruvoli, (Norjalainen huilisti), Kuopion Nuorisokuoro ja Käsikellotrio Dolce Vivo. Vapaa pääsy.

KESKUSSEURAKUNTATALO Suokatu 22

Seurakuntamestarit, p. 040 4848 259

Eläkeläisten virkistyspäivä ke 14.4. klo 11. Raamattutunti ”Ylösnousseen todistaja”, Risto Voutilainen. Iltapäivän ohjelmassa kanttori Anu Pulkkinen.

Konsertti to 15.4. klo 15.30. Hannele Eskel-Koistinen, viulu ja Irina Zaharenkova, piano. Vapaa pääsy.

Myyjäiset pe 16.4. klo 10.30 lähetystyön hyväksi.

Lied-konsertti su 18.4. klo 18. Markku Heikkinen, laulu, Juhana Huhtinen, piano. Ohjelma ja kahvi 10 euroa.

Torstaiseurat to 22.4. klo 18 kerho-huone Samulissa.

Raamattupiiri ti 27.4. klo 17.30 kerho-huone Aaronissa.

Eläkeläisten virkistyspäivä ke 28.4. klo 11. Raamattutunti ”Jumalan kansan koti-ikävä”, Liisa Penttinen. Iltapäivällä Kuopion Marttayhdistys järjestää keväiset myyjäiset. Tuotto osittain Yhteisvastuulle.

INKILÄNMÄEN SEURAKUNTATALO Inkiläntie 7

Emäntä p. 040 4848 269

Raamattupiiri ti 20.4. klo 17.30.

Perhekerho ke 21.4. klo 9.30. ”Kasvaminen on niin vaikeaa” ja 28.4. klo 9.30–11 ”Yhteys”.

Eläkeläisten virkistyspäivä ke 21.4. klo 11. Hartaus ”Hyvä paimen” Liisa Penttinen, lounas (6 euroa) iltapäivällä kevätlauluja, Eero Väättäinen.

Perhejumalanpalvelus Perheen Pyhä -kirkkohetkenä su 25.4. klo 12. Sari Kärhä, Pirjo Rissanen, Anu Pulkkinen, päiväkerolaiset laulavat. Jumalanpalveluksen jälkeen perheiden lounas, hinta 5 euroa perheeltä yhteisvastuukeräyksen hyväksi.

MUMMON MÖKKI Puijonkatu 10

Avoinna ma–to 11–15. P. 040 4848 272

Papin päivä ti 27.4. klo 13. Liisa Penttinen.

NUORET

”Varjoripari” ”Mitä tarkoittaa, kun perheessä on rippikouluikäinen nuori” ke 14.4. klo 18 Keskuseurakuntatalossa takkahuoneessa.

Nuortenilta to 15.4. klo 18. Mukana Hirvijärven rippikoululaisia.

Nuortenilta to 22.4. klo 18 Keskuseurakuntatalossa, Suokatu 22 E.

DIAKONIA

Keskuseurakuntatalon diakonia-toimisto Suokatu 22 C-rappu. Avoinna ma, ke klo 9.00–10.30,puhelinpävytykset ma ja ke 10.30–11.30, p. 040 4848 253. Diakonissa Pirjo Litmanen, p. 040 4848 282 ja diakoni Birgitta Oksman-Kettunen, p. 040 4848 284.

Diakoniatoimisto Inkilänmäen diakoniatoimisto (Inkiläntie 7)avoinna tiistaisin klo 9–10.30. Puhelinpäyvytys tiistaisin 10.30–11.30, p. 040 4848 254, diakoniatyöntekijä Ville Partanen.

LÄHETYS

Lähetysmyyjäiset pe 16.4. klo 10.30 Keskuseurakuntatalossa.

Kotien lähetyspiiri ke 21.4. klo 13 Kaisa Kolehmaisella, Vuorikatu 5 A.

PERHETYÖ

Perheiden taidepaja la 17.4. klo 10 Keskuseurakuntatalossa, Suokatu 22. Pajaan voi tulla lapsi ja aikuinen yhdessä, oman aikataulunsa mukaisesti klo 10–13 välisenä aikana. Pajamaksu 2–4 euroa/perhe (pajakerran materiaalista riippuen).

Lukupiiri su 18.4. klo 16 Keskuseurakuntatalossa, Suokatu 22 E perhetyötoimisto.

Perhekerho ti 20.4. klo 9.30–11 ”Kasvaminen on niin vaikeaa” ja 27.4. ”Yhteys” Keskuseurakuntatalolla, Suokatu 22.

Perhekerho ke 21.4. klo 9.30–11 ”Kasvaminen on niin vaikeaa” ja 28.4. ”Yhteys” Inkilänmäen seurakuntatalossa, Inkiläntie 7.

Naisten lenkkiipiiri ma 26.4. klo 18. Poukamassa. Lenkkeily, sauna, ilta-pala ja iltahartaus. Vetäjänä Pirjo Rissanen, p. 040 4848 252.

KASTETUT

Anna Maria Hartikainen, Eemeli Juhani Tossavainen, Elli-Noora Sofia Jauhiai-nen.

KUOLLEET

Pentti Johannes Hakkarainen 81 v, Väinö Johannes Leskinen 84 v, Anita Maria Halla-aho 79 v, Hilikka Annikki Haatai-nen 85 v, Veikko Pekka Airaksinen 85 v, Veikko Einar Oksman 90 v, Antti Einari Mustonen 72 v, Erkki Juhani Waskilampi 78 v, Eira Katri Rantakoski 98 v, Jar-mo Kalevi Vaajavirta 64 v, Markku Kris-tian Strengell 51 v, Leo Allan Johannes Räsänen 83 v.

Alava

ALAVAN KIRKKO Keihäskatu 5

p. 040 4848 298

Messu su 18.4. klo 10. Saarnaa Hannu Koskelainen, liturgina Pirjo Kuula, kant-torina Ossi Jauhiaiainen, seniorikuoro.

Messu su 25.4. klo 10. Saarnaa Salla Tyrväinen, liturgina Heikki Kemppai-nen, kanttorina Ossi Jauhiaiainen, Haa-paniemen koulun musiikkiluokka.

Tuomasmessu su 25.4. klo 18. Saarnaa Raimo Hakkarainen ja mukana on Tuo-masmuusikot ja Jarkko Maukonen.

ALAVAN SEURAKUNTAKESKUS Keihäskatu 5

Siioninvirsiseurat su 18.4. klo 14. Pu-hujana mm. Sanna Husso.

Eläkeläisten päiväpiiri ti 20.4. klo 12–13.30. (kahvila).

Muistatko? -piiri ti 27.4. klo 13. kirkon alasalissa. Keskustelua historiasta ja yhteiskunnallisista asioista.

Kirjallisuuspiiri to 29.4. klo 14. kerho-huone 1:ssä. Kirjana: Carita Forsgren: Kolmen kuun kuningatar.

NEULAMÄEN KIRKKO Vesurikuja 4

p. 040 4848 311

Messu su 18.4. klo 13. Saarnaa Hannu Koskelainen, liturgina Pirjo Kuula, kant-torina Ossi Jauhiaiainen.

SÄRKINIEMEN SEURAKUNTATALO Särkiniementie 20

p. 040 4848 307

Kiitoslauluja ja rukousta la 24.4. klo 13.30 päiväkahvit, klo 14 pieni raamat-tuhetki. Rukousta lähetystyön puoles-ta, henkilökohtaista rukousta.

Messu su 25.4. klo 13. Saarnaa Salla tyrväinen, liturgina Heikki Kemppai-nen, kanttorina Ossi Jauhiaiainen. Hirjvi-järvi 1 leirin perhepäivä.

DIAKONIA

Vanhusväen retki ma 10.5. Mikkeliin (Tertin kartano, maaseurakunnan kirk-ko) Lähtö Neulamäen kirkolta klo 8.30, Alavan kirkolta klo 8.45 ja Särkiniemen seurakuntakodilta klo 9. Paluu n. klo 16.30. Retken hinta 25 €. Sitovat ilmoit-tautumiset seurakunnan toimistoon Sisko Nousiaiselle, p. 040 4848 286 pe 30.4. mennessä. Ilmoita samalla yhteyshenkilösi ja ruokavaliot. Retkellä mukana diakoniatyöntekijät Ulla Ha-lonen ja Liisa Tiilikainen.

PERHETYÖ

Perhekerhot Särkiniemen seurakun-takoti ma 19.4. Hyvä Paimen ja ma 26.4. Pyhä Henki puolustajana. Neulamäen kirkko ti 20.4. Värikästä elämää ja ti 27.4. Pyhä Henki puolusta-jana. Alavan kirkko ke 21.4. Pyhä Henki ja ke 28.4. Pyhä Henki puolustajana (avoin kerho).

MUUTA

Rovastikunnallinen isien ja poikien leiri 21.–23.5. Ryttykylä. Ilm. 26.4. klo 15–17 Jukka Korhoselle, p. 040 4848 292 ja 27.–28.4. Alavan sr:n toimistoon klo 9–15, p. 040 4848 286. Leirimaksu isästä ja pojasta on 56 euroa, seuraavat pojat 16 euroa. Ilmoittautuneille lähe-tetään tarkempi leirikirje.

KASTETUT

Sanja Lydyia Miettinen, Marikki Raakel Hartikainen, Roni Marlon Mäkelä, Vee-ra Venla Vilhelmiina Janhunen, Lotta Sofia Toivanen, Suvi Tuulia Karttunen, Juulia Lumi-Kukka Aliranta, Erika Sofia Eveliina Hassinen, Eemeli Alfred Kaisla-suo.

KUULUTETUT

Xavier Julien Serge Bellet ja Kirsi Elina Räsänen, Teemu Markus Juhani Berg-man ja Anu Pirtta Vanhala.

KUOLLEET

Aino Alisa Mikkonen 82 v, Ari Heikki Väänänen 56 v, Yrjö Olavi Tarvainen 64 v, Eine Marjatta Saastamoinen 60 v.

Kallavesi

KALLAVEDEN KIRKKO Rauhalahdentie 21

Toinen uskonkappaleesta -seura-kuntailta ke 14.4. klo 18.30. Jeesus Kristus, totinen Jumala.

Kohtaamispaikka (SEKL) la 17.4. klo 17. Jouko Kauhanen ja Esko Konttinen.

Messu su 18.4. klo 10. Saarna Raili Ran-tanen, liturgia Lauri kastarinen ja kant-torina Anna-Mari Linna.

Perheen pyhän ”Varkkumessu” su 18.4. klo 16. Mukana Matti Pentikäinen, Anna-Mari Linna, Eija Huuskonen, Tuu-la Höffrén, näytelmä- ja käsikelloker-holaiset.

Hyvä Paimen -seurakuntailta ke 21.4. klo 18.30. (Joh 10:11–16) ja seurakunta-vaalit 2010.

”Pyhät ja pahat papin ja lääkärin pakeilla” la 24.4. klo 10–18 sielunhoi-to- ja mielenterveyskysymykset punta-rissa. Luennoijina Rovastit Martti Huh-tanen ja Pekka Heiskanen sekä psykiat-rian erikoislääkäri Kari Ojala. Mukana kirkkoherra Esko Konttinen ja Kuopion toimintaryhmä. Keskustelua ja sielun-hoidollista kirjallisuutta. Järjestäjinä Suomen Raamattuopisto, Kallaveden

seurakunta ja Kirkkopalvelujen Opinto-keskus.
Messu su 25.4. klo 10. Saarna Veli Mäntynen, liturgia Raili Rantanen, kanttorina Seppo Kirkinen.
Seurakunnan vanhimmat -seurakuntailta ke 28.4. klo 18.30. Mitä on seurakunnan luottamushenkilönä toimiminen tänään.

LÄHETYS

Naisten lähetyslöylyt ke 28.4. klo 18 Rytkyllä. Lähtö kirkolta klo 17.30 ja Peto-selta klo 17.35. Osallistumismaksu 5 €. Saunomisen lisäksi kevyt iltapala ja asiaa lähetyksestä.

DIAKONIA

Omaishoitajien retki ti 4.5. Vanhamäkeen, Suonenjoelle yhdessä Männistön ja Puijon omaishoitajien kanssa. Retken hinta 15 €. Paluu klo 16 mennessä. Tiedustelut ja ilmoittautuminen Riitalle viimeistään 26.4., p. 040 4848 370.
Lähimmäispalvelussa toimivien yhteinen illanvietto Poukaman leirikeskuksessa ma 10.5. klo 18. Mukana lauluryhmä Verso, kevätlaulantaa, pientä iltapalaa ja mahdollisuus saunomiseen. Ilm. 3.5. mennessä Riita Reimalle, p.040 4848 370.
Seurakuntayhtymän yhteinen koulutuspäivä la 17.4. klo 8.30–16 Keskuseurakuntatalossa, Suokatu 22. Ilmoittautumiset Katri Kunnakselle 9.4. mennessä, p. 040 4848 464 tai katri.kunnas@evl.fi.
Omaishoitajien kokoontuminen ti 20.4. klo 13–15 Kallaveden kirkolla.
Sanan maanantai 26.4. klo 12.30–14
Leväsen kammarissa. Raili Rantanen. Juomaan kuppi kuumaa ja jaetaan elämisen iloja ja suruja.
Varttuneen väen virkistyspäivä ke 28.4. klo 10–13. Hartaus Esko Konttinen ja Anna-Mari Linna. Yhdessäoloa Kallaveden ja Karttulan seurakuntalaiset. Ruokailu 5 €.

MUUTA

Leväsen messu ti 27.4. klo 13.30. Raili Rantanen ja Anna-Mari Linna.

PERHETYÖ

Taidetiistaina 20.4. ja 27.4. kädentaitoja koko perheelle klo 9.30–11.30 tai klo 13–15. Kallaveden kirkon alakerrassa, Rauhalahdentie 21.
4-vuotis synttärarit su 25.4. klo 15. Tuula Hoffren ja Mari Vuola-Tanila.

PIIRIT

Sotkanniemen työseurat to 15.4. klo 18.30 Liisa ja Heikki Korhosella, Kumpuniemi 44.
Rytkyn työseura ma 19.4. klo 18 Anni ja Onni Krögerillä, Siltapurontie 15.
Haminalahden työseura ti 20.4. klo 18.30 Ella Maapurolla, Pyörönkaari 15.
Hirvilahden työseura to 22.4. klo 18.30 Hirvilahden kappelissa.
Niemisjärven olotilapäivä ti 27.4. klo 11.30–13 Niemisjärven kylätalossa. Aiheena: Sodan haavojen paranemisesta.
Kaislastenlahden päiväpiiri ti 27.4. klo 13 Aatulassa, Makkarapurontie 19. Esko Konttinen.

AIKUISTYÖ

Miesten sauna- ja takkailta pe 16.4. klo 18–20 Poukaman leirikeskuksessa. Kiinnostavia alustuksia, velttelistä yhdessäoloa ja sauna. Kevyt iltapala. Osallistumismaksu 4 €. Mukana Jarmo Oksanen K1 katsastusasemalta kertoo autojen ja maatalouskoneiden katsastuksesta.
Miesten Raamattupiiri to 22.4. klo 18.30 Jynkänvuoren kerhohuoneessa, Isännäntie 22. Lisätietoja Veijo Olli, p. 044 3182 146 tai Veijo.Olli@iwn.fi

KASTETUT

Mico Jamiel Tervo, Viivi Johanna Kinnunen, Eveliina Annika Tertsunen, Saara Anni Marleene Ruotsalainen, Iida Aino Eerika Leskinen, Saana Taika Maria Holopainen, Roope Matias Lapinjoki, Miikka Otto Aukusti Lohi, Janna Maria Ilona Hakkarainen, Lassi Antero Lappalainen, Milja Alisa Mononen, Anni Meri Tuulia Laitinen, Lara Susanna Maria Keinänen, Robert Johan Peter Hublin, Edwin Uljas Parviainen.

KUULUTETUT

Mika Atte Sakari Toivanen ja Veera Irina Heinonen.

KUOLLEET

Salme Tuulikki Kuusela 56 v, Erkko Tapio Pitkänen 29 v, Jenny Räsänen 86 v, Anni Kaarina Eskelinen 84 v, Mikko ja Sanna Pirisen kuolleenä syntynyt tyttövauva litaliisa Pirinen.

PYHÄN JOHANNEKSEN KIRKKO Kellolahdentie 8

040 4848 386
Perhekerhot keskiviikkoisin klo 9.30–11.
Kalevi Kiviniemen ja Tanja Karjalaisen Yhteisvastuukonsertti ke 14.4. klo 19. Ohjelma 10 e Yhteisvastuulle.
Messu su 18.4. klo 10. Saarna ja liturgia Mika Pulkkinen, kanttorina Riitta Matilainen.
Miesten piiri ke 21.4. klo 18–20 takka-huoneessa. Mika Pulkkinen.
Yhteislauluhetki to 22.4. klo 12. Heikki Mononen.
Messu su 25.4. klo 10. Saarna ja liturgia Outi Pohjanen, kanttorina Heikki Mononen.

MÄNNISTÖN VANHA KIRKKO Lönnrotinkatu 24

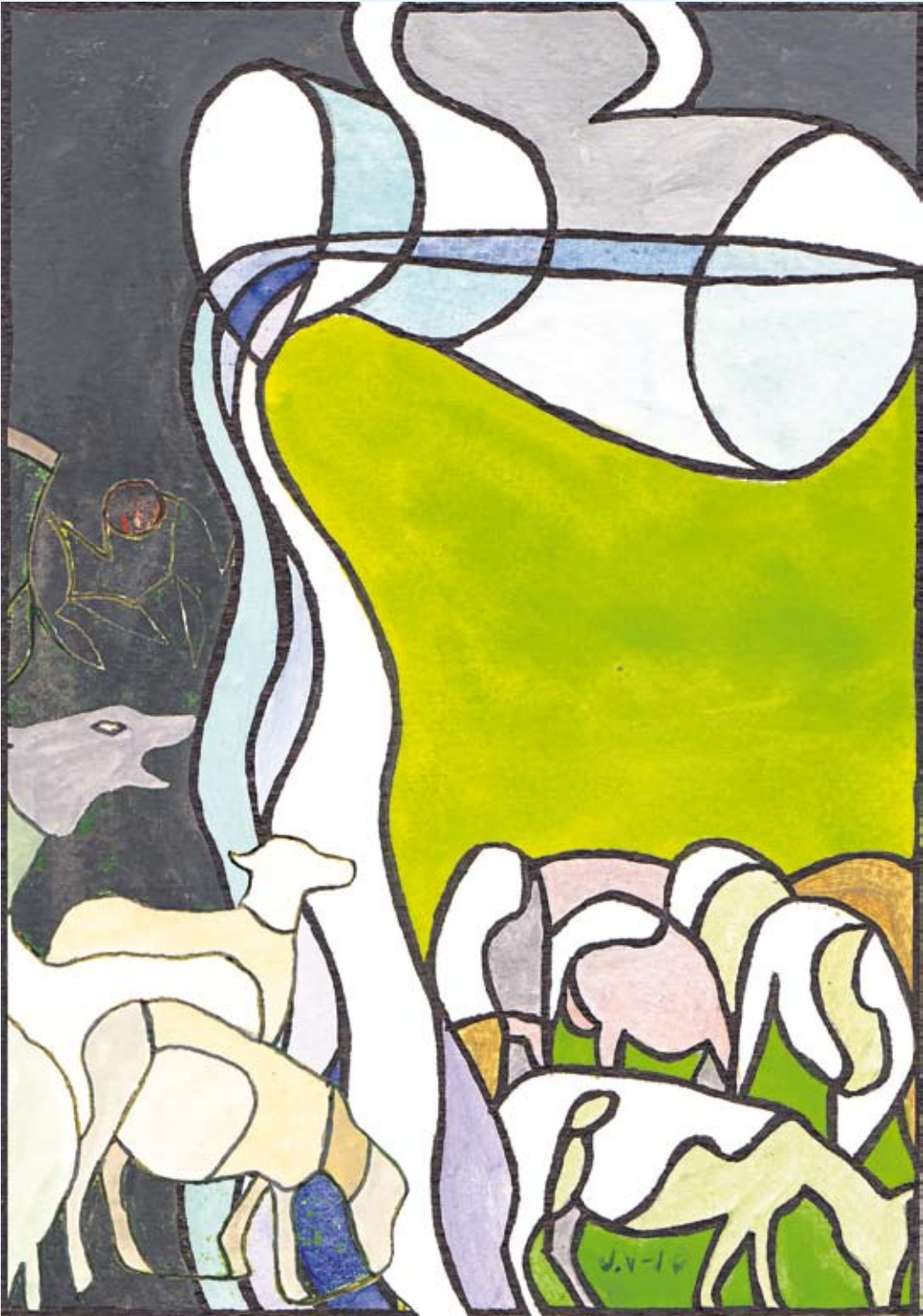
p.040 4848 391
Perhekerhot keskiviikkoisin klo 9.30–11.
Messu su 18.4. klo 13. Saarna ja liturgia Mika Pulkkinen, kanttorina Riitta Matilainen. Lapsikuoro.

DIAKONIA

Hyvän Mielen Päivä ke 28.4. klo 11–13.30 Kevättä ilmassa, Pohjantien koulun kuoro johtajanaan Hanna Nurmela. Juha Välimäki. Ruoka ja kahvi. Linja-auton reitti: Päivärannantie, CityMarketin jälkeinen pysäkki Kettulanlahteen päin klo 9.50, Kaijan Padan pysäkki klo 10, Pihla-jaharjuntie (Rahusentien risteys) klo 10.05, Kelloniemen Sale klo 10.15, Itkon-nimen kioski klo 10.20, Tellervonkadun pysäkki klo 10.25, Lönnrotinkatu 52 klo 10.30 (entinen seurakuntatalo), Saariaita klo 10.35, Pyhän Johanneksen kirkko. Paluu samaa reittiä alkaen klo 13.30. Päivän kustannukset 5 €.
Diakoniatyön ajanvarauspäivystykset Männistön Vanhalla kirkolla tiistaisin klo 9–10, p. 040 4848 385. Pyhän Johanneksen kirkolla torstaisin klo 9–10, p. 040 4848 384. Ulla Halonen ke–pe, p. 040 4848 405. Maija Huttunen ke–pe, p. 040 4848 407. Merja Hyvärinen ma–ke, p. 040 4848 283. Mari Mertanen, p. 040 4848 406. Sähköposti: etunimi.sukunimi@evl.fi
Omaishoitajien retki ti 4.5. Vanhamäkeen, Suonenjoelle Kallaveden ja Puijon seurakuntien kanssa. Retken hinta 15 €. Ilm. ja tarkemmat tiedot Marille viimeistään 26.4., p. 040 4848 406.
Lähimmäispalvelussa toimivien yhteinen illanvietto Poukaman leirikeskuksessa ma 10.5. klo 18. Mukana lauluryhmä Verso, kevätlaulantaa, pientä iltapalaa ja mahdollisuus saunomiseen. Ilm. 3.5. mennessä Marille, p. 040 4848 406.
Vanhan kirkon ystäväkerho to 15.4. klo 13–14.30 Vanhalla kirkolla. Hartaus ”Taivaan lampaita”, Mari Mertanen. Virsien veisuuta, Heikki Mononen.
Omaishoitajien vertaistukiryhmä ti 20.4. klo 13 Vanhan kirkon sivusalissa. Vieraana Pirkko Kuukkanen Kuopion Seudun Omaishoitajat ja Läheiset ry:stä. Yhteyshenkilö Mari Mertanen.

MUUTA

Rovastikunnallinen isien ja poikien leiri 21.– 23.5. Rytkyllä isille ja kouluikäisille pojille. Ilm. 26.4. klo 15–17 Jukka Korhoselle, p. 040 4848 292 ja 27.–28.4. Alavan srk:n toimistoon klo 9–15, p. 040 4848 286. Leirimaksu isästä ja pojasta on 56 euroa, seuraavat pojat 16 euroa. Ilmoittautuneille lähetetään tarkempi leirikirje.
Lapin matka 13.–18.9. Länsi-Lappiin. Etusija Männistön seurakuntalaisilla. Päivävaellukset kestävät n. 5 tuntia. Kaikki ruokailut maksetaan itse ruokailupai-koissa. Mahdollisuus laittaa aterioita itse

Joonas Vähäsöyrinki

Paras paimen

Keisari Nero vainosi pari tuhatta vuotta sitten Rooman kaupungissa miehiä ja naisia. Heitä, jotka olivat tulleet vakuuttuneiksi siitä, että Nasaretin Jeesus oli myös muuta kuin Galileasta kotoisin oleva opettaja. He uskoivat, että hän, jonka seurassa he olivat tiiviisti eläneet, oli myös Jumala. Neron sotilaat etsivät ja vangitsivat näitä Kristukseen uskovia ihmisiä ja veivät heitä sirkusareenalle villieläinten raadeltaviksi. Jotkut hyväkuntoiset miehet joutuivat taistelemaan gladiaattoreita vastaan. Vainojen vuoksi kristittyjen oli kokoonnuttava salaa. Rooman katujen alla oli maanalaisia hautaluolia, katakombeja, joissa kristityt kokoontuivat kaupunkilaisten tietämättä. Kun katakombeja on tutkittu, niistä on löydetty kristittyjen varhaisin tekemä kuva Jeesuksesta. Tuossa kuvassa Jeesus on kuvattu paimeneksi, joka kantaa lammasta harteillaan. Ensimmäisten kristittyjen varhaisin ja ehkä rakkain käsitys Vapahtajastaan oli siis se, että Jeesus on hyvä paimen. Aika

erikoista. Vainon keskeltä, maan alta. Pääsiäisen kokemuksen on täytynyt olla järisyttävän voimakas. Huhut ruumiin ryöstöstä tai ylösnousemuksen leimaaminen myytiksi ovat olleet vain pientä piiperrystä siihen kokemukseen verrattuna, että kuolemakaan ei voinut pitää rakasta Vapahtajaa otteessaan. Ja että sieltä kuolemankin takaa hänen huolenpitonsa jatkuisi. Jollakin käsittämättömällä tavalla hän olisi vieläkin lähellä. Jeesuksen kuvaaminen paimeneksi tuntui sitä paitsi tutulta, olivathan jo profeetat verranneet kansanjohdajia paimeniin. Tiedettiin, että oli hyviä ja huonoja paimenia. Lisäksi tunnettiin Raamatun ajatus Jumalasta paimenena. Ehkä Rooman katakombeissakin piileksivät kristityt olivat oppineet laulamaan Daavidin psalmia Herrasta, joka paimenena vie vihreille niityille ja vetten ääreen lepäämään. Myös profeetta Hesekielin vertaus saattoi olla tuttu: "Minä kaitsen itse lampaitani ja vien ne itse lepäämään. Näin sanoo Herra Jumala. Minä etsin eksyneen ja tuon takaisin laumasta harhau-

tuneen, minä sidon murtuneen jalan, minä hoivaan uupunutta." Tällaiseksi hyväksi paimeneksi Jeesus koettiin. Paimeneksi, joka elämän vaikeuksista huolimatta on lähellä ja joka etsii, sitoo, hoivaa ja parantaa. Sellainen Ylösnoussut on. Sillä mielellä hän ihmisiin suhtautui keisari Neron aikana ja sillä mielellä hän ihmisiin suhtautuu kaikkina aikoina. Kristus ottaa huomaansa heikot, sairaat ja haavoittuneet. Hän tuntee apua tarvitsevan ja harhaan joutuneen nimeltä. Tuo Paimen kutsuu myös meitä suhtautumaan toisiimme samoin. Hän kutsuu meitä kantamaan toistemme kuormia, hoivaamaan uupuneita, lääkittämään sairastuneita, sitomaan murtuneita, etsimään kadonneita. Siitä Hyvän Paimenen lauma tunnetaan.

*Sari Kärhä
Kirjoittaja on
Tuomiokirkko-
seurakunnan
kappalainen.*

2. sunnuntai pääsiäisestä. Evankeliumiteksti on Johannes 10:11–16.

VALOKUVAAJA
Kari Matti Antero
Puustinen
www.kamaan.fi
044-3281000

• Matot
• vuodevaatteet • ym.
Pyökkisatama
ITSEPALVELUPESULA
Itkonniemenkatu 27, 70500 Kuopio
Puh. (017) 263 3128

**Sielunhoito-
terapia**
**SYDÄN-
JUURI**
Helena Lehtimäki
YTM, sosiaalityöntekijä,
MU-sielunhoitoterapeutti
Vastaanotto Kuopiossa
P. 045 3156464,
hennalehtimaki@gmail.com
www.chcry.net

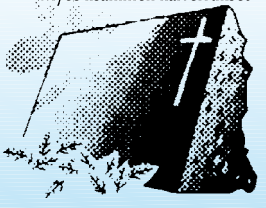
Matkamatias ky
tulevia matkoja
6.-9.6. Laatokan kierros. Kysy ja katso. www.masatimber.com. Kolmården 5.-7.7. Kysy lisää. 12.-18. Valasmatka, sekä Luostarimatka Solovetskiin. 850 €. Kylpylämatka Pärnuun 29.8.-5.9. Th. Tervis H. 470 € Kysy lisää. Mini Ruskamatka Suomen Lappiin, 1.-6.9. Arvo ajaa. Ph. H. 410 €. Kysy 0400 273173. Ruskamatka Itä-Lappiin 9.-16.9., jo perinteeksi käynyt, ph. 570 € Matti 040 588 5167. Kylpylämatka Toilaan 1.-10.10. Täysihoidto, 580 €. Kysy lisää. Kannatta soittaa on paljon muitakin matkoja joihin on mahdollisuus lähteä matkalle.
Matti Turunen 040 588 5167
www.matkamatias.fi
matti@matkamatias.fi

Hahmoterapeutti
Risto Tarkiainen
- yksilöterapiaa
aikuisille ja nuorille
- työnohjausta
- luentoja
050-566 4695

HAUTAKIVET
Lisänimien
kaiverrus/kultaus-
sekä entisöintityöt.
Kivilyhtyjä
KIVI
PAJA
Sari Kämäräinen
Jääskelänkatu 1
70780 Kuopio
puh. 050 575 0004
017-2622695
www.kivipajasarik.fi

Varaa ilmoitustilasi
Vappu Kuusiniemi
p. (014) 619 824

Verhoomo Senjan
Huonekaluverhoilua
Veneverhoilua
Korjausompelua
Tilaukankaita yms.
Männistön ostoskeskus,
kirkon vastapäätä
puh. 045-126 0457.
Ota yhteyttä!

HAUTAKIVET SUORAAN
VALMISTAJALTA
Myös lisänimen kaiverukset

VARPAISJÄRVEN
GRANIITTI
Savonkatu 24, Ollinpuisto, Kuopio
Puh. (017) 263 3408
VARPAISJÄRVI, Graniitintie 7
Puh. (017) 771 811

SWIPE Mifi *NaturCare*
VAIPAT ja
UUOTEEN-
SUOJAT
- myös kotiin kuljetettuna
• ihonhoito
• pesu- ja puhdistusaineet
• sisäpintojen- ja sisäilman-
puhdistusjärjestelmät
SOITA 044-353 3367

Kuopion Hoitotarvikepalvelu

HammasProteesiKlinikka on hammasprotetiikan palvelukeskus.

Hammasproteesiklinikka on Kuopiossa toimiva erikoishammasteknikon palveluja tarjoava hammaslaboratorio. Kokeneet erikoishammasteknikkomme sekä yhteistyöhammaslääkärimme auttavat sinua kaikissa hammasproteesiasioissa.

Jorma Päivinen
erikoishammasteknikko,
hammasproteesiklinikasta

Tuotevalikoimaamme kuuluvat mm.

- Uudet ylä- ja alaleuan kokoproteesit
- Pohjaukset
- Kaikkien hammasproteesien huolto- ja korjauspalvelut
- Hammassuojat kaikkiin urheilulajeihin
- Maksuttomat proteesien tarkastukset

Hammasproteesit ovat osa terveyttäsi!

Olen huolissani Itä-Suomalaisten proteesien kunnosta Suosittelun 40 vuoden kokemuksella:
-hammasproteesien tarkastusta 1-2 vuoden välein.
-pohjausta (tiivistys) 2-3 vuoden välein.
-Proteesien uusintaa 5-10 vuoden välein.

Tervetuloa tuttuun, turvalliseen ja ammattitaitoiseen hoitoon!

- Kysy ensin klinikalta! -

HammasProteesi klinikka

Kuopio • Vuorikatu 36, 70100 Kuopio, Puh. (017) 262 2121

seurakun

tai majoitusryhmissä. Majoitus Muoniossa 5-6 hengen mökeissä, joissa keitit astiastoinen ja saunat. Omat liina-vaatteet. Kohteina Pallas, Jerisjärvi, Kautokeino Norjassa, Ylläs ja Ruotsin lähialue. Ryhmäkoko min/max 25-30 henkeä. Majoitus- ja linja-autokulut 210 e/henkilö. Ilmoittautuminen arkisin klo 9-15, p. 040 4848 379 huhtikuun loppuun mennessä. Varauslasku 50 e postitetaan ilmoittautuneille. Matkan vetäjinä Seija Hyvärinen ja Lauri Paatero.

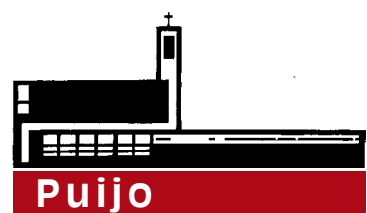
Hartaudet ma 19.4. klo 13 ja 13.30 Sunnen kodissa, Päivärinteentie 29. Reijo Virolainen, Riitta Matilainen.

KASTETUT

Anni Leena Hyvärinen, Aapo Maximus Suvenkari, Minttu Mia Maria Rautakoski, Annika Emilia Orakangas, Daniel Allan Tapio Hänninen.

KUOLLEET

Siiri Rytönen 87 v, Lydia Elin Moisanen 90 v, Unto Eemil Kattelus 69 v, Keijo Antero Hytti 68 v, Heikki Ilmari Lievonnen 91 v, Maire Tellervo Vainikainen 82 v, Mirja Sinikka Kovanen 52 v, Satu Jaana Margit Kantelinen 40 v.

PUIJON KIRKKO Taivaanpankontie 3

p. 040 4848 419

Messu su 18.4. klo 10. Piio Lappalainen saarnaa, Heikki Hyvärinen, Maija Antikainen. Kanttorina Joona Saraste. Puijon kirkkolaulu, Päivärannan lapsikuoro. Lapsille pyhäkoulu. Kirkkokahvit.

Raamattumeditaatio su 18.4. klo 12. Pioliaseuran kirkkopyhän merkeissä. Syventyminen pääsiäisen tapahtumiin raamatunluvun ja hiljaisuuden kautta. Heikki Hyvärinen, Sirkku Pääkkönen. **Yhteisvastuukonsertti** ti 20.4. klo 18. Sibelius-Akatemian opiskelijat esittävät laulu- ja urkumusiikkia. Vapaaehtoinen ohjelmamaksu yhteisvastuulle. **Messu** su 25.4. klo 10. Jaana Marjanen saarnaa, Pekka Nieminen, Maija Antikainen, Jaana Mielonen. Kanttorina Joona Saraste. Lapsille pyhäkoulu. Kirkkokahvit. Yhteisvastuun kiitosjuhla.

PUIJON SEURAKUNTAKESKUS Taivaanpankontie 3

Israel-piiri ke 14.4. klo 14. Ariela Toivanen.

Eläkeläisten iltapäivä to 15.4. klo 12.30. mukana kanttori Joona Saraste ja to 22.4. klo 12.30.

Raamattuluento - kunnolliset johtajat ma 19.4. klo 18.30. Heikki Hyvärinen. 1. Pietarin kirjeen käsittelyä.

Omaishoitajien tapaaminen ti 20.4. klo 13 kerhohuone 3, tuolijumppaa. Jaana Mielonen.

Perhekerho ke 21.4. klo 9.30. Hyvä paimen.

Luento ja siioninvirsiseur su 25.4. klo 18. "Herännäisyyden lähetyshistoria Kalajoen kärkeästä tähän päivään", dosentti Ilkka Huhta. Puhujana Jaana Marjanen.

Raamattuluento - maailman suurin lupaus. ma 26.4. klo 18.30. Kari Kuula. 2. Pietarin kirjeen käsittelyä.

Perhekerho ke 28.4. klo 9.30. Kiitos Jumalalle keväästä ja yhdessäolosta.

Oletko siirtynyt tai siirtymässä eläkkeelle? Tavataan taas ke 28.4. klo 13. Aiheena Joka aamu aurinko nousee... Järj. Puijon sr:n vapaaehtoistyön ryhmä

PÄIVÄRANNAN KIRKKO Tuomikuja 4

p. 040 4848 426

Messu su 18.4. klo 13. Piio Lappalainen, Joona Saraste. Puijon kirkkolaulu, Päivärannan lapsikuoro.

Perhekerho ke 21.4. klo 9.30. Vieraana Heta Nykänen Martoista.

Ystävänäpäivä ke 21.4. klo 11. Kirkkokuusi, Heikki Hyvärinen.

Messu su 25.4. klo 13. Jaana Marjanen, Joona Saraste.

Tehdään yhdessä -ryhmä ma 26.4. klo 18. Ruusupallo, Riitta Murtorinne, Helena Heija-Nuutinen ja Seija Rissanen.

Perhekerho ke 28.4. klo 9.30 vapun merkeissä.

Ystävänäpäivä ke 28.4. klo 11. Kevätlaulut, kanttori Outi Keskisipilä.

LÄNSI-PUIJON KERHOHUONE Rypysuontie 28-30

p. 040 4848 419

Perhekerho ti 20.4. klo 9.30. Musisoidaan yhdessä.

Perhekerho ti 27.4. klo 9.30. Kevätkeikkuen tulevi.

YSTÄVÄN KAMMARI Taivaanpankontie 3

Kaikenikäisten kokoontumispaikka tiistaisin klo 11-14. Yhdessäoltoa ja kahvitarjoilua.

RANTA-TOIVALA

Seurakuntapiiri ti 27.4. klo 18.30 Kaarina ja Risto Knuutisella, Pirttipolku 77. Maija Antikainen.

MUUTA

Lähimmäispalvelussa toimivien yhteinen illanvietto Poukaman leirikeskuksessa ma 10.5. klo 18. Mukana lauluryhmä Verso, kevätlaulantaa, pientä iltapalaa ja mahdollisuus saunomiseen. Ilm. 3.5. mennessä Jaana Mieloselle, p. 040 4848 438.

KASTETUT

Aapo Elmo Joonatan Antikainen, Tuomas Aapeli Höytö, Stella Camilla Kempas, Luka Oliver Markkanen.

KUOLLEET

Elvi Katri Kesanta 85 v, Alpo Eemil Raatikainen 82 v, Tyne Maria Lindqvist 86 v, Helvi Heikkinen 88 v, Aino Inkeri Toivanen 86 v.

KIRKKO

Messu su 18.4. klo 10. Juha Välimäki. Marjatta Piironen.

Partioviikon messu su 25.4. klo 10. Mukana Riistaveden vaarunvartijat.

SEURAKUNTATALO Keskustie 2

Virkistyspäivä ke 14.4. klo 12. Vieraana Reetta Mustonen, joka kertoo aiheesta syö hyvin, voi hyvin. Tule keskustelemaan terveydestä, mukana diakonissa Eeva Leinonen.

Arki-illan ehtoollinen ke 14.4. klo 19. Juha Välimäki, Marjatta Piironen.

Nuortenilta to 15.4. klo 17.30. Mervi Mannila.

Miesten ruokapiiri ma 19.4. klo 18.

Tiistaitupa 20.4. ja 27.4. klo 8-10 kammarissa.

Perhekerho ke 21.4. klo 9.30 seurakuntatalossa.

Naiset sanan äärellä klo 19 kammarissa.

Kohtauspaikka to 22.4. klo 18.30 kahviossa, Jouko Kauhanen.

Siioninvirsiseur ma 26.4. klo 19.

Perhekerho ke 28.4. klo 9.30.

Virkistyspäivä klo 11. Vieraita Kaavin seurakunnasta. Kirkon esittely klo 10. Ohjelmassa mm. "Hyvän kehon palapeli" sairaanhoitaja Heidi Kolehmainen Pohjois-Savon syöpäyhdistyksestä. Eeva Leinonen.

MUUTA

Retki Muuruvedelle la 24.4. seurakuntalaisille, vapaaehtoisille sekä Yvkerääjille. Vierailemme Muuruveden kirkossa, ruokailu Kivennavalla, paluukahvit Topin myymälässä. Lähtö seurakuntatalolta klo 9 ja paluu klo 16. Seurakunnan vapaaehtoisille ja YV-kerääjille retki on maksuton, muille 20 €. Ilmoittaudu diakonissalle, p. 040 4848 443 tai seurakunnantoimistoon, p. 040 4848 440.

nissa tapahtuu | 4.4. – 27.4.10

Palvelukeskuksen hartaus ke 28.4. klo 13 ja **Roinilan hoitokodin hartaus** klo 14.30.

KIRKKO

Messu su 18.4. klo 13. Aulikki Mäkinen. Marjatta Piironen. Jatta Utriainen. Rippi-koululaisten ja heidän vanhempansa kutsujumalanpalvelus.

Junnumessu su 25.4. klo 16. Kirkon jäl-keen makkaranpaistoa ulkona. ”Elämä on kovaa”, sano iä. ”Hanki itsellesi pak-su iho!”.

SEURAKUNTAKOTI Lempeläntie 17

Perhekerhoa ei ole ke 14.4. vaan osallis-tumme Kansiteatteri Raatikon **Sirkus Warvas** esitykseen koulun salissa. **Perhekerho** ke 21.4. ja 28.4. klo 9.30. **Kiitosateria** ke 28.4. klo 17 seurakunnan vapaaehtoistyöntekijöille, yv-kerääjille ja talkoolaisille.

MUUTA

Arjen tuupparit to 15.4. ja to 22.4. klo 9 lähimmäisen kammarissa. **”Tue laulaen Haitia”**, -karaoke-ilta la 17.4. klo 18–21 koko perheelle ravintola Mainingissa. Kahvi- ja mehutarjoilu. Jär-jestäjinä seurakunta, Lions-Club, Ravin-tola Maininki. **Lähimmäisen kammarin** kokoontumi-nen ma 19.4. ja ma 26.4. klo 10. **Laulu-ilta** ti 20.4. klo 18.30 Ritoharjun metsästysmajassa. Aulikki Mäkinen, Joo-se Vähäsöyrinki. **Yökahvila** pe 23.4. klo 19–22 Majakassa. Omat bändit esiintyvät.

KIRKKO Haarahongantie 4

Gospel-Savon tapahtuma la 17.4. klo 14. Puhujana Jukka Norvanto. **Messu** su 18.4. klo 10. Eero Holma, Risto Huotari, Vesa Kajava ja Sola Gratia -kuo-ro. **Konsertti** su 18.4. klo 15. Marjukka Tep-ponen ja musiikkiopiston Jouhevat-or-kesteri. **Perjantaimessu** pe 23.4. klo 19. Sirpa Ylikotila ja Eero Holma. **Sanajumalanpalvelus** su 25.4. klo 10. Tapio Lepola, Vesa Kajava ja Kuilun Kul-kijat. **Kirkkokahvit** ja **partiolaisten Yr-jönpäiväjuhla** partioliikkeen 100-vuo-tisjuhlan merkeissä isossa salissa. **Urkuuokio** su 25.4. klo 18. Riina Impiö, urut.

SEURAKUNTATALO

Askartelupiiri ke 14.4., ke 21.4. ja ke 28.4. klo 9 lähetyksellariissa. **Lähimmäispalvelun tukiryhmä** ke 14.4. klo 18 takkahuoneessa. **Perjantaikahvila** pe 16.4. klo 18–22. **Koko perheen yhteisvastuu-kirppu-tori** 17.4. klo 9–13 isossa salissa. Tule tekemään löytöjä! Kahvio + arpajaiset. **Juttutupa** ma 19.4. klo 10 lähetyksella-riissa. **Miesten piiri** ma 19.4. klo 13 kokous-huoneessa. **Mielenterveyskuntoutujien omaisille suunnattu teemailta** ma 19.4. klo 17, Äiti ei jätä -kirjan pohjalta (Kaulio ja Uo-tila). keskustelua luotsaa OMA ry:n toi-minnanjohtaja Mari Saavalainen. **Lähetksen sydänäänet** ke 21.4. klo 8.30 lähetyksellariissa, Joh 13, Eero Hol-ma. **Vertaisryhmä** ke 21.4. klo 18–20. Onko lapsellasi todettu neuropsykiatrinen sai-raus (adhd, asperger, autismi jne). Tule vanhempien keskusteluryhmään tuke-maan ja tukeutumaan, lapsille omaa oh-

jelmaa, MLL:n Kotirinteellä. Lisätietoja Satu Martinez, p. 050 5536 921. **Naisten kahvihetki** su 25.4. klo 15 pää-tysalissa.” Pyhän puhuttelussa”, kirjailija Minna Kettunen, musiikkia Virpi Tirkko-nen ja Vesa Kajava. **Seurat** su 25.4. klo 15. Raimo Paukkeri Rauhanyhdistyksestä. **Kirkonkylän päiväpiiri** ma 26.4. klo 13 isossa salissa. **Musiikkiopiston oppilaskonsertti** ma 26.4. klo 18 isossa salissa. **Seurat**, Kristilliset eläkeläiset ti 27.4. klo 13. **Katekismuspiiri** ti 27.4. klo 14 lähetyk-sellariissa. Keskustelujen johdattelijana Martti Simojoen kirja: Kristinopin pää-kappaleet. **Omaishoitajakerho** ke 28.4. klo 12 tak-kahuoneessa.

VUORELAN KIRKKO

Arjen ateria to 15.4. klo 11–12, avoinna kaikille. Tied. Eijalta, p. 044 7284 642. **Sanajumalanpalvelus** su 18.4. klo 13. Eero Holma ja Vesa Kajava. **Vuorelan lähetyspiiri** ti 20.4. klo 10. **Sananen** ke 21.4. klo 18.30. **Donkkis** to 22.4. klo 18–20. **Perjantaikahvila** pe 23.4. klo 18–22. Päiväkerhotilassa klo 19 ja 20 rukoushet-ket. **Messu** su 25.4. klo 13. Tapio Lepola ja Vesa Kajava. **Kirkkokahvit** ja **siioninvir-seurat**. **Vuorelan päiväpiiri** ma 26.4. klo 13.

MUUTA

Ehtoollishartaus ke 14.4. klo 14 Akuliinassa. **Kumpusen-Pettäisenrannan lähetyspiirin vierailu** to 15.4. klo 13 Risuharjun palvelukeskukseen. Mukana Risto Huo-tari ja Anne-Mari Kraft. **Kotipolun kerho** ti 20.4. klo 13. **Lähetyksenyjäiset** Siilinjärven torilla to 22.4. klo 8 alkaen. Tarjolla munkkeja, kahvia, teetä ja käsitöitä. Tuotto lähetyk-syön hyväksi. **Kolmen kirkon kierros** su 25.4. Lähtö su 25.4. klo 8.45 Vuorelan kirkolta, van-haa 5-tietä, klo 9.00 Siilinjärven srk-talol-ta. Paluu n. klo 16.30. Retken hinta 20 €/hlö (sis. matkan ja ruoan). Ilmoittautu-minen kirkkoherranvirastoon, p. 2884 600 pe 16.4. mennessä. **Ystävän tupa** ma 26.4. klo 9 Leppäkaar-teen kerhohuoneessa. **Arkienkeli-yhteisvastuutapahtuma** 29.4. Siilinjärven torilla klo 15-18. Paikalla seurakunnan työntekijöitä, musiikkia, kahvio sekä mukaan ostettavissa simaa ja munkkeja.

KASTETUT

Pihla Kiia Maria Kakkinen, Viliina Hilda Lumia Vänskä, Anna Eveliina Korkalai-nen, Juho Veikko Olavi Markkanen, Konsta Oskari Mononen, Ville Eetu Alek-si Tukiainen, Aksel Ville Veerti Hoffrén, Eevi Minea Häkkinen, Peppi Sofiina Ruh-tinas, Elli Matleena Pitkänen, Kaapo Juho Johannes Tikkanen, Inka Annina Berg.

KUOLLEET

Veikko Kalervo Miettinen 59 v., Martti Kristian Reiman 86 v., Irja Lydia Wal-lenius 90 v. Kerttu Tyyne Björkqvist 90 v., Eino Olavi Laitinen 80 v., Martta-Liisa Tikanoja 74 v. Aili Mirjami Turunen 72 v., Marita Hannele Heiskanen 44 v.

Suokatu 31

Diakoniakeskuksen työntekijöiden asiakasvastaanotto ilman ajan varaus-ta ma, ke ja pe klo 10–12. **Vammaistyöntekijän asiakasvastaan-otto** ilman ajan varasta ma ja ke klo 10–12. **Kierrätysmyyntipiste** avoinna ma, ke ja pe klo 10–12. **Hartaus** ma, ke ja pe klo 9.50. **Nuottakahvio** avoinna ma, ke ja pe klo 10–12. **Saunaretki** Ilmoittautuminen ennak-koon.

Varttuneiden kehitysvammaisten päiväpiiri ke 14.4. klo 13.30. **Hyväntuulenpiiri** ti 20.4. klo 12. **Syöpäryhmä** ke 21.4. klo 13. **Varttuneiden kehitysvammaisten päiväpiiri** ke 28.4. klo 13.30. **KESKUS-SEURAKUNTATALOSSA, Suokatu 22 Huonokuuloisten seurakuntapiiri** ke 21.4. klo 13. **Kuurojen lähetyspiiri** ma 26.4. klo 17.

Opiskelijat ja nuoret aikuiset

TUOMIOKIRKKO

Tuomiokirkko avoinna tutustumista ja hiljentymistä varten klo 10–15, lisäksi perjantaina 18–23. p. 040 4848 256 **Perjantaimessu** perjantaisin klo 19. Per-jantaimessu on opiskelijoiden ja nuor-ten aikuisten ehtoollisenvietto. Messun jälkeen mukavaa yhdessäoloa ja iltapa-laa vanhassa Pappilassa, Kuninkaankatu 12 hyvässä seurassa. Perjantaimessua ei ole vappuaattona 30.4.

KUOPION OPISKELIJALÄHETYS Museokatu 24

www.opko.fi/kuopio **Opiskelijaillat** la klo 19. **Elämän synty** ke 14.4. klo 18 yliopistol-la. Matti Leisola.

KANSANLÄHETYKSEN OPISKELIJATOIMINTA

Museokatu 24 keskiviikkoisin klo 18 **Olenko vapaa valitsemaan?** 21.4. Esa Komulainen. **Profetiat Raamatussa ja nyt** ke 28.4. Juhani Harjunpää. www.kolmekohtaamista.com

Suokatu 22

Luottamuksellista ja maksutonta kes-kusteluapua parisuhteen kysymyksissä. Käynnit sopimuksen mukaan. Tieduste-lut vastaanottosihteeriltä, p. 040 4848 480 ma–pe klo 9–11.

Palveleva puhelin

päivystää su–to klo 18–01, pe–la klo 18–03, p. 01019 0071. Puhelun hinta on paikallisverkkomaksu/matkapuhelin-maksu. Nettiosoite: pp.kuopio@evl.fi

NNKY, Myllykatu 5

p. 017 2614 500, toimisto@knnky.fi **Lähetyspiiri** ke 14.4. klo 13. **Elämä toivossa** su 18.4. klo 18. Kahvi klo 17.30. Raamattuopetus 1. Piet.3: Matti Turunen. Mukana Mirja Halonen, Saara Lehtimäki. Musiikkia. Järj. SRO ja NNKY. **Raamattupiiri** ke 21.4. klo 13. **NNKY-aamiainen** la 24.4. klo 10–12. Tule nauttimaan kalakukkoa ja riissivel-liä. Kahvi.

Vapputapaaminen 1.5. Simaa – munk-keja – musiikkia. Puhe Matti Turunen. Järj. SRO ja NNKY. **Perhekahvila** ma klo 13–15.30 ja to klo 9.30–12. **Päivystys kansliassa** ti ja to klo 9–11. **Yhteiskristillinen raamattu- ja ru-kousilta** ti klo 18.

POHJOIS-SAVON EV.LUT. KANSANLÄHETYS, Museokatu 24

P. (017) 262 2082, www.p-savonkl.sekl.fi www.tarjolla.net Toimisto auki ma ja ke klo 10–15. **Kristillinen Kirjapalvelu** ma ja ti klo 10–15. **Aamurukoushetki** ma klo 8. **Raamat-tupiiri** parillisina maanantaina klo 17, **rukouspiiri** parillisen viikon ti klo 18. **Israel-piiri** 11.5. klo 16. **Päivähartaus ja kahvihetki** keskiviikkoisin klo 12. **Nuorten aikuisten 3Kohtaamista** ke klo 18, **raamattu- ja lähetyspiiri** parit-tomina to klo 17, **nuorten Nuotta-ilta** to klo 18.30. **RadioDein** Jumala on suuri lähettäjä -ohjelma 16.4. klo 19. **Kohtaamispaikka** 17.4. klo 17 Kallave-den kirkossa. Timo Mönkkönen, Veijo Olli. **Kohtaamispaikka** 22.4. klo 18.30 Riis-taveden srk-talossa. Timo Mönkkönen, Ari Korhonen. **Raamatun opettaminen lapsille -kurssi** pe–su 23.–25.4. Särkiniemen seurakuntatalossa. Pe klo 18–21, la klo 10–17, su klo 9–14. **Kohtaamispaikka vankilatyön mer-keissä** 25.4. klo 16 Inkilänmäen seura-kuntatalossa. Pirjo Jokiniemi, Juhani Harjunpää, Timo Mönkkönen, Jouko Koistinen ja Siipirikot.

KANSAN RAAMATTUSEURA Sanan Kulma, Tulliportinkatu 22

p. 0207 681 660 www.sana.fi/kuopio krs-kuopio@sana.fi **Kirjamyynti** Risto Ruuskanen, p. 040 7435 615. **Avoimet ovet** ke, to, pe klo 14–17, pe rukouspäivystys. **Rukouspiiri** ma parill.vk klo 18–19.30. **Rukouskoulutus** ma paritt.vk. klo 17–19.30, ”Seurakunta rukoilee”. **Jumppa** naisille ti klo 12–13.30. **Raamattupiiri** ke parill.vk klo 18–19.30. **Kritot: Aikuiset** ke ja to klo 11–13. **Teemailta rakkaudesta** to 15.4. klo 18. Mukana Anja Komulainen, Aino Parta-nen, Terttu Mättö, J.P. Liimatainen ja Kerttu Helander. **Kirppari** la 24.4. klo 10–14. **”Perjantai Kristukselle”** pe 7.5. klo 18 Markus Viljanen. Ylistys Reijo Ket-tunen.

SUOMEN LUTERILAINEN EVANKELIUMIYHDISTYS

Evankelisten opiskelijoiden kotisivut www.sley.fi/eo/html/fi/kuopio.html Itä-Suomen piirin työntekijä Johannes Häkämies, p. 050 3212 938, johannes.hakamies@sley.fi

KUOPION PIPLIASEURA

Raamattuopetus 16.4. klo 18 Keskus-seurakuntatalossa. Pastori Jukka Nor-vanto. Lisätietoja sihteer i, p. 040 536 0024 (iltaisin) tai <http://www.bible.fi/> **Matka** Tyrvään Pyhän Olavin kirkkoon ja Tuusulanjärven kulttuurimaisemiin 28. – 29.5. Lähtö pe klo 11 Kuopiosta ja paluu lauantai-iltana. Tiedustelut ja il-moittautuminen 10.5. mennessä Elsa Tenhuselle, p. 0400 894 888, (017) 282 3962 tai Liisa Pyykönen, p. 040 849 8454. **Piipiaseuran sunnuntai** 18.4. Puijon kirkolla. Jumalanpalvelus klo 10, jonka jälkeen keittolounas ja raamattumedi-taatio klo 12.

KUOPION YMPÄRISTÖN RAUHANYHDISTYS, Ahmatie 22

Seuroja voi kuunnella osoitteessa www.kuopionrauhanyhdistys.net. **Lauluseurat** ke 14.4. klo 19. **Seurat** la 17.4. klo 13.30 Leväsen palve-lukeskuksessa. **Seurat** la 17.4. klo 19. **Suviseurainformaatio+seurat** su 18.4. klo 15. **Seurat** ti 20.4. klo 13.15 Mäntylän pal-velukeskuksessa.

HERÄTTÄJÄYHDISTYS, Kuninkaankatu 22

Avoinna ke klo 10–13, virsituokio klo 11–12.

LÄHETYSKAUPPA VAKKA, Kuninkaankatu 22

Avoinna ti–pe klo 11–15, la klo 11–14. www.kuopionseurakunnat.fi/lahtys-kauppavakka Saapunut Reilun kaupan säästöpossuja, kevätkransseja sekä runsaasti tuotteita lapsille (esim. dinosaurustyynyliinat). Lahjavinkki: seinälautanen psalmiteks-tillä. **Essuviikko** 20.–24.4. Osallistu kilpai-luun ja äänestä paras essu! **Vakkatalkoot** pe 23.4. klo 12 alkaen tehdään yhdessä jotain keväistä.

AHOLANSAARI

Aholansaari kelirikokotauolla, toimis-to palvelee huhtikuussa maanantaisin ja keskiviikkoisin klo 9–12. **Aholansaaren ystävien kevätpäivät** 28.–30.5. Ohjelmassa mm. toiminnan-johtajan ja isännän syntymäpäiväseurat ja messu. Tiedustelut ja ilmoittautumiset, p. 050 4641 000, www.aholansaari.fi aholan-saari@aholansaari.fi

Sydänviikko 20 vuotta!

Yleisöluentotilaisuus ma 19.4. klo 18.00 **Kuopion kaupungintalo, juhlasali**

Sydängaala pe 23.4. klo 19.00 **Hotelli Scandic Kuopio**

Illalliskortti varaukset 35 € / hlö, Pohjois-Savon Sydänpiiri puh. (017) 261 1834 tai Hotelli Scandic puh. (017) 195 2210

Kaikki, mitä tarvitset.

 kotimaakauppa.fi

 KOTIMAA-YHTIÖT

**Alavan palvelutalon
Parturi-Kampaamo**
Puh. (017) 2614064
Siikaniemenkatu 4, Kuopio

PERUNKIRJOITUKSET

testamentit, veroilmoitukset, kauppakirjat ym.
asiakirjat ammattitaidolla joustavin maksuehdoin.

Kuopion Invalidit ry

Suokatu 36 A, II krs., Kuopio, puh. 044 55 44 047

*Pesu
Leenat oy*

*Pesulapalveluita
laadukkaasti
yrityksille ja yksityisille*

Jäniksenpolku 31, Kettulanlahti KUOPIO

017 369 0700

Ahertajankatu 3 Minna Canthin katu 58
78850 Varkaus 70100 Kuopio
p. 017 369 0700

POHJOIS SAVON **OPISTO** www.psko.fi

Pohjois-Savon opiston kesäkurssit

Elävän mallin piirustus ja maalaus 18.-20.5.

Elämäni tarina 1.-3.6.

Kuvataidekurssi 1.-3.6.

Viittomat puheen tukena 7.-9.6.

Manga-sarjakuvakurssi nuorille 14.-18.6.

Kansanopistotie 32, 70800 Kuopio, (017) 289 2500, opisto@psko.fi

OP-bonuksilla saat myös lainopillisia palveluja.

Meillä on Suomen kattavin pankkilakimiesverkosto. Asiaan perehtyneiden ammattilaistemme avulla esimerkiksi asuntokaupat ja perintöasiat järjestyvät paljon helpommin. Kun olet OP-bonusasiakas, saat bonusta tavallisesta pankkiasioinnista, lainat mukaan lukien. Bonuksia voit käyttää myös lainopillisiin palveluihin. Tule käymään konttorissamme, niin kerromme lisää. Tietoa saat myös osoitteesta op.fi/bonus tai puhelinnumerosta OP 0100 0500.

Etua elämään. OP-Pohjolasta.

Osuuspankki

Leipäjonossa kymmenen vuotta

"Tehtävämme on auttaa, ei valikoida avun hakijoita."

Virvatuli ry on Kuopiossa jakanut ruokaa kymmenen vuotta.

Vapaaehtoistyöntekijä **Hannu Hyvärinen** on mukana auttamisen halusta. Liittyessään ruuanjakelutyöhön viisi vuotta sitten

hän huomasi heti, että ilmaiselle leivälle, jauhoille ja makkaralle on iso tarve.

Yhden viikon aikana ruuanjakelussa käy noin 400 ihmistä.

Suurin osa Hyvärisen kuulemista kommentista on positiivista. Kritiikkiin, jonka mukaan joidenkin avunhakijoiden tilanne on omaa syytä, Hyvärisellä on selvä kanta. Ruokajonossa kaikki ovat samanarvoisia, ovatpa he työttömiä tai pieneläkkeensaajia, opiskelijoita

tai asunnottomia, elämässään heikoilla olevia.

"Meillä kaikilla on aina sama ihmisarvo."

Hyvärinen ja muut vapaaehtoiset kuulevat usein syvältä sydäimestä kumpuavia kiitoksia, miten kipeään tarpeeseen ruoka tulee. Apupaketti täyttää edes hetkeksi tyhjän jääkaapin.

"Onpa joskus joku tullut kertomaan senkin, ettei tarvitse enää apua."

Hyväriseltä kuluu viikossa kaksi puolikasta päivää avustustyöhön. Osa vapaaehtoisista aloittaa tiistaisin ja perjantaisin aamuseitsemältä. Ensin haetaan tarvikkekuormat omilla autoilla, sitten ruuat lajitellaan ja niiden viimeiset käyttöpäivämäärät tarkistetaan ennen jakelua.

Ruokajakelu alkoi Kuopion linja-autoasemalla maaliskuussa vuonna 2000.

"Leipäjonoon tuleminen on kova juttu. Me emme pidä syyntä, järjestystä kyllä", sanoi jakelun käynnistäjä **Heikki Eitakari** Virvatuli ry:n juhlassa. "Ruokajakelussa käy fiksua kansalaisia. Heidän pulmansa on olla taloudellisesti tiukoilla."

Juhlassa lahjoittajia ja tukijoita muistettiin kunniakirjalla. Tunustus tiedottamisesta ojennettiin *Kirkko ja Koti* -lehdelle.

Pirjo Tiihonen

Hannu Hyvärinen (vas.) kanssa ruokaa jakaa Kuopion sosiaali- ja terveysjohtaja Tuomo Meriläinen.

m u i s t i o

AA-ryhmä, Hatsalankatu 37, p. 2622 621. Arkisin klo 11 ja 19, su klo 9 ja 19. Palaverit savuttomia.

AA-naisten ryhmä ti klo 18.30–20.30 Suokatu 6, p. 046 6199 131.

AAL-ryhmä alkoholisisästä tai toimimattomassa perheessä kasvaneille aikuisille torstaisin klo 19 Hatsalankatu 37. p. 050 9294 548 ma ja ti klo 18–20. <http://www.aal.fi>

Al-Anon ryhmät alkoholiongelmaisten läheisille, Hatsalankatu 37 su ja ti klo 19. Tied. p. 040 8540 558 ryhmäaikana klo 19–20. Muina aikoina, p. 040 5579 470.

Asukastupa Koillistuuli, Saarijärventie 9, p. 2634 988. Avoimma ma–pe klo 9–15. Vertaisryhmä "Puhuri" torstaisin klo 9–11 sinulle n +60, joka haluat muuttaa elämäsi kuivemmaksi. Lisätietoja A-kilta, p. 045 1134 245.

Esikoislempiolaisten seurat su 18.4. klo 13 Kettulan seurakuntakodissa, Jäniksenpolku 2.

Imetystukiryhmä joka toinen viikko, joko keskustassa NNKY:n perhekahvilassa, Myllykatu 5 ma klo 18–19.30 tai Petosen asukastuvassa, Pyörönkaari 19 ti klo 18–19.30. Lisätietoja, p. 040 7283 654 tai www.kuopionimetystukiryhma.net

Irti huumeista puhelinpäivystys ma–pe klo 18–21, p. 0203-22388. Läheisryhmät, p. 040 8459 052.

Katiska, Särkiniemen asukastupa, Rimpitie 2 avoinna arkisin klo 10–16, p. 017 2822 239. www.sarkiniemi.toimikunnat.net

Kirkon Ulkomaanavun tuotteita myytävänä arkisin tilaisuuksien aikana Keskuseurakuntatalon aulassa, Suokatu 22.

Kompassi Kuopion monikulttuurikeskus, Myllykatu 1–3. Avoimma ma–pe klo 8.30–15, p. 044 7872 872. Ilmaiset suomen kielen kurssit ma klo 9–12, ti klo 17–18.30 ja to klo 10–12. Kansainvälinen kahvila ke klo 15–17. www.puijola.net/kompassi

Kotikulma, kohtaamispaikka avoinna ark. klo 8.30–15. Kuopion Settlementti Puijola ry, Jalkasenkatu 7, p. 050 3727 900.

Kriisikeskuksessa puhelinpäivystys joka päivä klo 16–23, p. 2627 738 ja 2627 733. Ajanvaraus klo 8–23.

Kuopion A-Kilta, Mälikatu 11, käynti päihdeosaston rak. päädyssä. Avoimet vertaistuki-/keskusteluryhmät päihdeettömyyden tukemiseksi ma, ti, ja to klo 18, p. 045 1134 245 ryhmäiltoina. www.kuopionakilta.fi

Kuopion Kristilliset Eläkeläiset Keskuseurakuntatalon Samulissa 20.4. klo 12.30. ja Mäntylän palvelutalossa 27.4. klo 13.15.

Kuopion mielenterveystuki ry, Koljonniemenkatu 2 II krs. P. 017 2618 828, 040 7331 713, 046 6218 133.

Kuopion Työttömät ry, Suokatu 18. Avoimma ma–pe 8–15, p. 050 4400 900. www.kuty.fi

Länsi-Puijon asukastupa avoinna ma–pe klo 9–16. Ruokapäivät ti, to ja pe klo 11–13.

Maallikkoasiainmies tarjoaa maksutonta apua virastoissa asioimisessa ja palvelujen löytämisessä. Päivystys p. 040 5464 597 arkisin klo 10–20. Päivystys maanantaisin klo 14–17 Kauppakatu 40–42 II krs. www.maallikkoasiainmies.fi

Narsismia kohdanneiden vertaistukiryhmä maanantaisin klo 18 Majakassa, Minna Canthin katu 4 C 3. krs. narsistienuhrit.kuopio@wippies.fi

Nimettömät narkomaanit su klo 16 Vinkkelissä, Kauppakatu 46.

NMKY, Kauppakatu 42–44. Elämäntarkomuspiiri joka tiistai klo 9.

NNKY:n Itu -puhelinpäivystys ja tukipalvelu yllätysraskaustilanteissa ja abortin jälkeen ilmenneissä kriiseissä ma–pe klo 17–21, p. 044 5766 670. www.ituprojekti.net

Omaiset mielenterveystyön tukena Itä-Suomi ry Majakassa, Minna Canthin katu 4 C 3. krs. Virkestysilta 22.4. klo 17 Rakennusliiton osasto 91 mökillä, Lomarinne 4 Saaristokau-punki. Avoin teemailta ma 26.4. klo 18 Minna Canthin lukion salissa, Ruotsinkatu 35. Tietoa nuorten mielenterveydestä.

Petosen asukastupa Pyörönkaari 19, 2. krs. Avoimma ma–to klo 9.30–18, pe 9.30–17, p. 3644 597.

Pohjois-Savon aivohalvausyhdistys Alavan palvelutalossa tiistaisin salijumppa klo 13.30 ja allasjumppa klo 14.30. Suokadun palvelutalossa allasjumppa ke klo 17. Puijonlaakson palvelutalossa kuntosalit to klo 13.

Portti, terveysneuvonta- ja välineiden vaihtopiste suomenkielellä huumaita käyttäville, Vuorikatu 31–33. Avoimma ti ja to klo 16–18. Asiointi nimettömänä.

Puijonlaakson asukastupa palvelukeskuksessa, Sarmakkolammentie 12. Avoimma arkisin klo 9–16.

Päihdekliniikka Puistokatu 14–16, 2 krs. Päivystys vastaanotto ma–pe klo 9–11. Ajanvaraus alkaen klo 8, p. 183 672. **Päihdeosasto**, Mälikatu 11 p. 183 684.

Rikosuhripäivystys käytännön neuvvoja, ohjausta ja henkistä tukea. Palvelupiste/Kriisikeskus, p. 2627 738.

Auttava puhelin, p. 0203-16116, ma–ti klo 13–21 ja ke–pe klo 17–21. Help line p. 0203-16118 ma–ke klo 15–18. Juristin puhelinneuvonta ma–to klo 17–19, p. 023-16117. www.riku.fi

Sanan ja rukouksen aamu perjantaisin klo 8 Eelim - temppeleissä, Vuorikatu 29 (toimiston ovi).

Sotaveteraanimuseo ja kahvila Tulliportinkatu 37 rakennus D. Avoinna 31.5.10 asti ryhmille. Varaukset p. 2811 130 klo 9–13.

Turvakoti- ja lastensuojelu 24h/vrk p. 017 183 393. Perhekriisisyksikkö, Lastentie 1.

Vertaisryhmä itsemurhan tehneiden läheisille to 8.4. klo 18. Mielen-terveysseuran koulutustilassa, Myllykatu 8, sisäpiha 2 krs. Tied. Riitta Mäntylä, p. 044 3212 725. Anneli Hartikainen, p. 040 8324 955.

Virvatuli ry:n lahjoitusruokajakelu Mänttön koululla ti tai pe klo 10.

Yhden Vanhemman Perheiden Liitto ry:n eroina ma–to klo 10–16, ke klo 10–19, p. 020 7749 800.

Yksinhuoltajien Kanava ry tiistailtais-in, Kotopolku 7, Siilinjärvi. Tied. Marjut Kankkunen, p. 040 7332 197.

uutisia

Risto Voutilainen johtavaksi sairaalapapiksi

Tuomiokirkkoseurakunnan kappalainen **Risto Voutilainen** valittiin yhden äänen enemmistöllä Kuopion seurakuntayhtymän johtavan sairaalasielunhoitajan virkaan.

Voutilainen sai yhteisen kirkkoneuvoston äänestyksessä seitsemän ääntä. Sairaalasielunhoitaja **Seija Riekkinen** sai kuusi ääntä.

Virkaan oli viisi hakijaa. Sekä haastatteluryhmä että yhteisen sielunhoidon johtokunta esittivät yksimielisesti Voutilaisen valintaa. Kolme haastatteluun kutsuttua kävivät myös psykologisissa testeissä.

Nykyinen viranhaltija **Hannu Rönkä** jää eläkkeelle syyskuun alussa.

Johtavan sairaalapapin virkaan kuuluu myös Palvelevan puhelimen toiminnasta vastaaminen Kuopiossa.

Mikko Mäntyniemi

Reijo Virolainen jää eläkkeelle

Männistön seurakunnan kirkkoherra **Reijo Virolainen**, 63, jää eläkkeelle ensi vuoden alusta. Liperissä syntynyt Virolainen vihittiin papiksi vuonna 1973.

Ennen Männistön tuloaan hän on toiminut mm Joensuun seurakuntien nuorisotyön johtajana,

Hannoverin maakirkon siirtolaispastorina sekä Kuopion hiippakunnan kasvatusasiain sihteerinä.

Tuomiokapituli on antanut Männistön kirkkoherran viran aukijulistamisen lakimiesassessorin valmisteltavaksi.

korvauksetta kuopiolaiset taiteilijat. Konsertin puuhamiehenä oli kanttori **Ossi Jauhainen**.

Jättisumma Haitille

Alavan kirkossa maaliskuun lopussa järjestetty Haiti –konsertti tuotti 6 253 euroa. Konsertissa esiintyivät

Tunnelmia seurapenkeiltä

Tuomiokirkkoseurakunnan Herättäjä-Yhdistyksen paikallisosasto täyttää 60 vuotta.

Historiikkia varten kerätään sekä valokuvia että seuramuistoja 60 vuoden ajalta.

Valokuvat ja tarinat lähetetään osoitteella raija.vaisanen@uef.fi tai postitse Puijonkatu 16 A 12 70100 Kuopio.

Kuvien taakse nimi ja osoite palauttamista varten.

Adresseja yhteisvastuulle

Uusia suruadresseja on myytävänä Tuomiokirkkoseurakunnan toimituksessa Keskuseurakuntatalossa sekä Keskusrekisterissä (Suokatu 22).

Adressin kannessa on kuva Tuomio-kirkosta tai Keskuseurakuntatalon alttarista, sisällä virren säe. Hinta on 12 euroa yhteisvastuun hyväksi.

Kiitos

matkakumppanuudesta diakoniatyössä, lähtöjuhlasta sekä muistamisesta siirtyessäni eläkkeelle.
Silja Hagman

Näin jälkepäin ajatellen lyhyemmät ja pitemmät ajat yhdessä työskennellen menivät liian nopeasti ohi.

Kiitän niistä sinua samoin kuin muistamisesta siirtyessäni pois työkuviosta.

Jeesus, ystävistä parhain on luvannut olla kanssamme niin päivän helteessä kuin lepoetkissä.

Marita Kuva

Lämmin kiitos muistamisesta täyttäessäni 50 vuotta!

Seppo Kirkinen

Elää saamme! Laulakaamme ratki riemullisesti Jeesukselle Kristukselle, joka meidät lunasti. Kiittäkäämme! Eläkäämme kunniakseen iäti! VK 93:8

Välitämme.

Kotimaa-yhtiöiden lehtien ja verkkopalveluiden avulla tavoitat jo 1,5 miljoonaa lukijaa valtakunnallisesti.

Lisätiedot:
www.kotimaa-yhtiöt.fi/mediaopas

 KOTIMAA-YHTIÖT

Kuopion ev.lut. seurakuntayhtymän hautaustoimessa on haettavana **SIIVOOJAN**

työsopimussuhteinen vakituinen toimi. Siivoojan tehtäviin kuuluu mm. hauta- ja puistotoimiston, kahvion, huoltorakennuksen, Pyhän Markuksen ja Pietarin kappeleiden ja muiden toiminnallisten tilojen siivous sekä kahvion hoitoon liittyvät työt. Ammatillinen koulutus luetaan eduksi. Palkkaus määräytyy Kirkon yleisen virka- ja työehtosopimuksen vaatimusryhmän 303 mukaan. Työsuhde täytetään 1.6.2010 tai sopimuksen mukaan ja siinä noudatetaan 6 kuukauden koeaikaa. Ennen töiden vastaanottamista on esitettävä hyväksyttävä lääkärintodistus terveydentilastaan.

Kirjalliset hakemukset tulee toimittaa viimeistään 30.4.2010 klo 16.00 mennessä os.

Kuopion ev.lut. seurakuntayhtymä, hauta- ja puistotoimisto, Siunauskappelintie 3, 70110 Kuopio. Kuoreen merkintä "Siivoojan toimi".

Lisätietoja 19.4. alkaen puistopäällikkö *Aarne Laukkanen*, p. 040 4848 237.

Kuopion ev.lut.seurakuntayhtymä
Hauta- ja puistotoimisto

Karttulan seurakunnassa on haettavana

NUORISOTYÖNOHJAAJAN VIRKA

Karttulan seurakunta on vireä, ikärakenteeltaan nuorisovoittainen, runsaan 2 800 jäsenen seurakunta Pohjois-Savossa, 45 km Kuopiosta länteen. Vakinaisia työntekijöitä on yhdeksän. Vuoden 2011 alusta Karttula liittyy osaksi Kuopion Kallaveden seurakuntaa.

Nuorisotyönohjaajan päävastuualueena tulee olemaan perhe- ja varhaiskasvatustyön ohjaaminen ja kehittäminen sekä ala-asteiden ja päiväkotien kanssa tehtävä yhteistyö. Lisäksi kesäaikana hän osallistuu yhtenä ohjaajana varhaisnuoriso- ja rippikoulutyön leireille.

Ennen Karttulan ja Kallaveden seurakuntaliitoksen toteutumista kevääseen 2011 saakka vastuualueena on lasten päiväkerhojen ohjaaminen sekä esikoulujen ja päiväkotien kanssa tehtävä yhteistyö.

Kelpoisuusvaatimuksena on piispainkokouksen edellyttämä kirkon nuorisotyönohjaajan tutkinto. Arvostamme aloitteellisuutta, laaja-alaisuutta sekä ohjaus- ja vuorovaikutustaitoja. Tehtäväkohtainen palkka määräytyy vaatimusryhmän 502 mukaisesti.

Virka tulisi vastaanottaa 1.6.2010 alkaen ellei asiasta muuta sovi. Virkaan valitun tulee esittää RRL 6 § 2:n mukainen rekisteriote ja hyväksyttävä lääkärintodistus terveydentilastaan. Virkaan sovellamme 6 kk:n koeaikaa.

Hakemukset liitteineen tulee toimittaa ke 28.4. klo 12.00 mennessä osoitteella Karttulan seurakunta, Kissakuusentie 14, 72100 KARTTULA. Kuoreen merkintä "Nuorisotyönohjaaja". Hakemusia ja liitteitä emme palauta.

Virkaa koskeviin tiedusteluihin vastaavat kirkkoherra Reijo Mustonen p. 044 347 2674 tai seurakuntapastori Petteri Hämäläinen p. 0440 174 014.

Leikki on lapsen leikkimä

Päiväkerhoihin ilmoittautuminen 19.4.-7.5.2010.

Päiväkerhot alkavat 23.8.2010.

Kerhoryhmät ovat nähtävänä kerhopisteiden ovilla 13.8.2010.

Ilmoittautumislomakkeita ja lisätietoja saa internetistä www.kuopionseurakunnat.fi/lapsetjaperheet

Lomakkeen voi täyttää ja lähettää internetissä tai postissa. Lisätietoja kerhoista ja ilmoittautautumista saa numeroista 040 484 8482 ja 040 484 8481.

KUOPION EV.LUT.
SEURAKUNNAT
LAPSITYÖ

www.kuopionseurakunnat.fi

Päivittäin Ritva Eskelinen käy Harjulan sairaalassa auttamassa aviomiestään ja äitiään ruokailussa.

Ari-Pekka Keränen

Raskaan kuorman kantaja

Pahinta on katsoa läheisen rappeutumista. Tulevaisuutta on hetki kerrallaan.

”Ei ihmiselle anneta suurempaa kuormaa, mitä jaksaa kantaa”, sanoo Ritva Eskelinen.

Aviomies Juho Turunen, 62, sairastaa harvinaista otsalohkodemintiaa. Hän on ollut Harjulan sairaalassa noin viisi vuotta.

Ritvan äiti on ollut Harjulan vuodeosastolla jo kymmenen vuotta.

Halu auttaa lähimpiä

Ritvan arki kuluu Harjulan sairaalan ja kodin välillä. Lähes päivittäin hän käy syöttämässä miestänsä ja äitiään.

”Haluan käydä auttamassa ja se helpottaa hoitajienkin työtä. Ajan mieheni parran ja joskus olen hoitajan apuna kylvetyksessä ja petaan sängyn. Läheiseni eivät enää pysty puhumaan, joten keskustelen ja

laulan muiden kanssa.”

Pahinta on nähdä läheisen rappeutuminen.

”En tiedä, miten mieheni kokee tapahtumat. Hartaushetkiin aion hänet viedä, on vain poistuttava, jos hän on häiriöksi. Viime kesänä kävimme torilla ja viinitilaretkellä.”

Työstä piti luopua

Ritvan ja Juhon juuret ovat Kuopion seudulla, mutta pääosan työvuosista he asuivat Lahdessa ja työskentelivät Askon kalustetehtaassa.

”Ensimmäiset oireet ilmaantuivat noin 20 vuotta sitten. Työ ei sujunutkaan enää kuten ennen. Virheitä tuli ja hän irtisanoutui 22 vuoden palveluksen jälkeen.”

Silloin ei ollut aavistusta, miten vakavasta asiasta olikaan kysymys.

”Mieheni tunsi vielä itsensä työ-

kykyiseksi ja haki sisukkaasti työtä ja onnistuikin siinä.”

Oireet pahenivat ja uudesta työstä oli pakko luopua.

”Itse tein raskaita päiviä verhoonmon työnopastajana. Oli aikoja, jolloin aloitin kuudelta ja lopetin illalla yhdeksältä.”

Itkua ja huoli tulevasta

Päijät-Hämeen keskussairaalan tutkimuksissa sairaus sai nimen ja ennusteeksi annettiin hitaasti etenevä sairaus.

”Kun tilanteen vakavuus varmistui tuntui, että kaikki romahti. Itkua riitti ja mietimme, miten tästä eteenpäin. Mieheni suri, kuinka meidän käy.”

Ritva ei lannistunut. Juho tutkittiin vielä Kuopiossa.

”Tulokset olivat karua kuultavaa. Mieheni masentui täysin. Omat tunteeni vaihtelivat, vihakin nousi pintaan ja jouduin hakemaan apua.”

Ritvan silmät kostuvat, kun hän kertoo surullisen päivän tapahtumia.

”Lääkäri kohteli meitä kylmäs-

ti. Jos tarvitsette vielä lääkäriä, menkää terveyskeskukseen. Samana päivänä isäni kuoli.”

Arki muuttui

”Vielä kahdeksan vuoden jälkeen sivulliset eivät hevin havainneet sairautta. Kiukuttelu ja äkinäiset mielenmuutokset kuitenkin lisääntyivät ja hän teki päättömiä juttuja.”

Ritva sanoi itsensä irti ja he muuttivat Suonenjoelle, josta sai uuden työpaikan.

”Hoidin miestäni ja kävin töissä. Hänestä piti huolehtia kuin pienestä lapsesta. Juholla oli yksityinen hoitopaikka, jossa hän oli yötä päivää.”

Ritva osti vuonna 2002 kodin Kuopiosta, josta kävi vielä töissä Suonenjoella.

”Kolme vuotta sitten jätin työni. Viime vuonna pääsin työeläkkeelle.”

Hän olisi halunnut hoitaa miestään kotona, mutta se kävi ylivoimaiseksi.

”Jäin tilanteessa yksin, enkä saanut tarvittavaa tukea. Juho joutui ensin Kysille ja sieltä Harjulan sairaalaan.

Periksi ei saa antaa

”Elämä ei mene käsikirjoituksen mukaan. Pakko on ollut sopeutua ja ajatella eteenpäin. Olen yksin vastuussa kaikesta.”

Ritva muistelee kurinalaista lapsuuttaan.

”Kaikki kokemukset ovat kasvattaneet peräänantamattomuutta ja uskoa selviytyä vaikeistakin asioista. Isäni sanoi aina, että ne päivät on ellettävä, mitkä meille annetaan.”

Ritva myöntää, ettei mene helposti apua pyytämään.

”Monet ihmiset ovat kaikonneet ympäriltä. Helposti vain säälitään, mutta en kaipaa sellaista.”

Veljen perhe on tärkeä tukija ja heidän kolme poikaansa ovat Ritvalle rakkaita.

”Olen aina tarvittaessa ollut poikien kanssa. Meillä ei ollut omia lapsia.”

Käsiröiden ja kirjojen parissa Ritva rentoutuu. Hän toivoo terveyttä ja voimia kohdata tuleva.

”Menen päivän kerrallaan.”

Hilkka Sipilä

t a p a h t u m a t

Isät ja pojat leirille

Rovastikunnallinen isien ja poikien leiri pidetään 21.–23.5. Rytlyn leirikeskuksessa.

Leiri on tarkoitettu isille ja kouluikäisille pojille.

Ilmoittautumiset 26.4. klo 15–17 Jukka Korhoselle puh. 040 4848 292 ja 27.–28.4. Alavan seurakunnan toimistoon klo 9–15 puh. 040 4848 286.

Leirimaksu isästä ja pojasta on 56 euroa, seuraavat pojat 16 euroa.

Poikien ja miesten juttuja.

Pyhille ja pahoille

”Pyhät ja pahat papin ja lääkärin pakeilla” lauantaina Kallaveden kirkossa 24.4. klo 10–18.

Sielunhoito- ja mielenterveyskysymyksiä puntarovat rovastit Martti Huhtanen ja Pekka Heiskanen sekä psykiatrian erikoislääkäri Kari Ojala. Järjestäjinä Suomen Raamattuopisto, Kallaveden seurakunta ja Kirkkopalvelujen Opintokeskus.

Sielun ja mielen kysymyksiä.

Piirros Kari Kuronen

